

HEBREO

Bainni toyani jo'casi coca

Dios ha hablado por medio de su Hijo

1 ¹Ru'rureba, Riusubi mai ira bain ba'isi'cuani coca caní achoye yêto, baguë bain cuencueni raosi'cuani ai ba'iyé tin masi güeseaguë, bacuani coca masi güeseaguë ba'nji. ²Ja'nca masi güeseaguëbi yureta'an, yo'jereba ba'irën ba'iguëna, maini coca quëani achoye yëguë, baguë Zinre cuencueni, maire quëani acho güesebi. Baguë Zin ba'iyete cato, ai ta'yejeiyereba Ęjaguëre baguëte re'huabi. Re'huaguë cabi: “Si'a ën yija re'otore re'huani jo'cani, më'ëbi si'aye bajë'ën” cabi Riusu, baguë Zinni. ³Riusu ta'yejeiye go'siye'ru ai ta'yejeiye Ęjaguë ba'iji baguë Zin. Baguë ba'iyete ëñato, Riusu ba'iyé'ru te'ereba ba'iji baguë. Baguë ta'yejeiye ba'í coca se'gare caguëna, si'aye ën yija re'otobi re'oye ba'iji. Mai gu'a jucha yo'ojën ba'ise'ere tënoni saoni tējini, ja'nрэbi Riusu ëja guëna seihuë jëja ca'ncona bëani, baguë naconi guënamë re'otobi te'ereba guanseguë ba'iji.

El Hijo de Dios es superior a los ángeles

⁴Riusu Zin ta'yejeiyereba ba'iyete cato, baguë guënamë re'oto yo'o concua'ru quë'rë ta'yejeiye Ęjaguë ba'iji, Riusu quë'rë re'oye cuencueni re'huasi'quë sëani. ⁵Riusu cani jo'casi cocare ëñato, baguë Zin se'gani ñaca cani achobi. Baguë anje hua'nani gare ja'nca caye beoye bajil'i:

Më'ëbi yë'ë Zin ba'iguë'ë.

Yure umuguse më'ëni ja'nca cuencueni re'huahuë yë'ë.

Yeque cocare'ga baguë Zin ba'iyete caguë, baguë anje hua'nare gare caye beoye bajil'i:

Baguë taita sëani, yë'ë Zinreba ba'iji baguë.

⁶Ja'nрэbi baguë Zin gañaguëte ën re'otona raoguë, si'aye ëñoni, baguëni ñaca cani achobi:

Yë'ëre guënamë re'oto yo'o concua si'acuabi më'ëna gugurini rëañe bayë.

7 Cani, ja'n'rëbi Riusubi baguëre guënamë re'oto yo'o con hua'nani cani achobi:

Yë'ëbi guanseguëna, yë'ë yo'o case'ere te'e jëana besa hua'na yo'ojën ba'ijë'ën.

Tutu saoye'ru yo'ojën, toa ëoni si'aye'ru yo'ojën ba'ijë'ën cani achobi Riusu.

8 Baguëre guënamë re'oto yo'o con hua'nani ja'nca cani achoguë, baguë Zinni coca caguë, quë'rë ta'yejeiye coca cani achobi:

Më'ë ëja guëna seihuëna bëani, gare carajeiye beoye si'aye guanseguë ba'ijë'ën, Riusu.

Te'e ruiñereba guanseye se'ga ba'iguë'ë më'ë.

9 Te'e ruiñe yo'oye se'gare bojoguë, gu'aye yo'oyete ai gu'a güeguë ba'iyë më'ë.

Ja'nca ba'iguë sëani, më'ë ta'yejeiye Riusubi më'ë gajecuaní bojo güeseyë'ru më'ëni quë'rë ai ba'iyë bojo güeseguë ba'iji.

10 Cani achoni, ja'n'rëbi se'e yeque cocare baguë Zinni cani achobi Riusu:

Ai ta'yejeiyereba Ëjaguë ba'iguë'ë më'ë.

Ru'rureba ba'isirën, ën yija re'otore re'huani jo'caguë, më'ë se'gabi guënamë re'oto si'ayete re'huani jo'cahuë.

Ja'nca re'huani jo'caguëna, carajeiye se'ga ba'iji.

11 Carajeiguëta'an, më'ë yua gare carajeiye beoye ba'iguë'ë.

Si'a ën re'otobi ira re'oto'ru ruiñi.

Ira caña carajeise'e senjoñe'ru si'a re'oto jo'cani senjoja'ñe ba'iji.

12 Gare se'e sayaye beoye ba'iyë'ru ën yija re'otore gare jo'cani senjoñe ba'ija'guë'bi.

Ja'nca ba'ija'guëta'an, si'arën ja'ansi'quë ba'ija'guë'ë më'ë.

Gare ñu'ñujeiñe beoguë ba'iguë'ë më'ë, baguë Zinni cani achobi Riusu.

13 Ja'nca cani achoguëbi baguë Zinni ën cocare'ga cani achobi. Baguëre guënamë re'oto yo'o con hua'nare ja'nca gare cani achoye beoguë bají'i:

Yë'ë jëja ca'ncona bëani, yë'ë naconi ai ta'yejeiye guanseguë ba'ijë'ën.

Më'ëre je'lo bacua carajei ñësebë tëca, yë'ë naconi te'e guanseguë ba'ijë'ën, cani achobi.

14 Ja'nca cani jo'casi'quë sëani, Riusu guënamë re'oto yo'o con hua'na ba'iyete masiye poreyë mai. Riusure yo'o concua se'ga'ë. Baguëbi bacuare cuencueni, baguë bain baguë naconi te'e ba'ija'cuare conni cuiraye raobi.

No hay que descuidar la salvación

2 ¹Ja'nca sëani, mai Ëjaguëbi baguë cocarebare quëani achoguëna, maibi jo'cani senjoma'íñe cajën, baguë cocare quë'rë te'e ruiñereba achani yo'oñu cayë. ²Riusu ira coca cani jo'case'ere ro'tajën ba'ijë'ën.

Riusu anje hua'nabi cani jo'cajënna, Riusu bainbi te'e ruiñereba yo'oye bahuë. Yo'oma'itoca, Riusubi ga gu'aye yo'ose'ere ëñani, ba bainguë si'nseyete cuencueni jo'caguë ba'nji. ³Ja'nca si'nseguëna, maibi yureña Cristo tëani bayete güetoca, Riusu bënni senjoñete gare jëaye beoji. Mai Ëjaguë Jesucristobi ru'ru baguë tëani ba cocare quëani achoguëna, baguëte achasi'cuabi yo'je ba cocare maini masi güesehuë. ⁴Masi güesejënna, Riusubi bacua coca cayete te'e ruiñe ba'iyete masi güeseza caguë, baguë bain quëani achocuare conguë, ai ta'yejeiyereba yo'oni ëñoguë, baguë Espiritute bacuana raobi. Raoguëna, bacuabi ta'yejeiye yo'o yo'oye porecua ruën'ë, Riusubi ga bainguë yo'o cuencueguëna. Riusubi baguë mame cocare ja'nca cani jo'caguëna, te'e ruiñereba achajën bañuni.

Jesucristo, hecho como sus hermanos

⁵Riusu ba'i re'oto ti'anja'ñete cato, Riusu guënamë re'oto yo'o con hua'nabi gare guanseye beoye ba'ija'cua'ë, ën re'oto guansese'e'ru. ⁶Riusu coca cani jo'case'ere ëñato, baguë bainbi baguë ba'i re'otore guansejën ba'ija'cua'ë. Ñaca caji:

Riusu, më'ëbi bain ba'iyete ëñaguë, ta'yejeiye beo hua'nareba ba'icua'eta'an, ïmë'ë guere bacuare ai ta'yejeiye ro'taguë ëñaguë'ne?

ïMë'ë guere bacuani ta'yejeiye ba'i güeseaguë'ne?

⁷Bainre re'huani jo'cani, guënamë re'oto yo'o con hua'na ba'iyete ru rëño ñësebë quë'rë yo'je ba'ijënna, ja'n'rëbi jë'te, bacuare ai ta'yejeiye ba'icua'ere re'huaye ro'tayë më'ë.

Bacuare ai ruiñe ëñani bojoja'guë'ë më'ë.

⁸Ja'nca ëñani bojoguë, bacuare si'a ën re'oto ba'iyete guansecuare re'huaja'guë'ë më'ë, cani jo'case'e ba'iji.

Ja'nca cani jo'case'e sëani, baguë bainbi si'ayerereba guansejën ba'ija'cua'ë. Guansejënna, si'a ba'i hua'nabi achani Jaë'ë cajën yo'ojën ba'ija'cua'ë. Ja'nca ba'ija'cuata'an, yureña baguë bainbi si'aye guanseye cato, yuta caraji bacuare. ⁹Ja'nca ba'icuata'an, maibi yureña Jesucristo ba'iyete masini, baguë ta'yejeiye ba'iyete ye'yeyë. Riusubi baguëte cuencueni, rëño ñësebë ba'iguëna, baguëte anje hua'na ba'iyete ru quë'rë yo'je ba'i hua'guëre re'huani, ja'n'rëbi baguëte ai ta'yejeiyereba Ëjaguëre re'huani jo'cabi. Riusubi si'a bainni ai yëguë, Jesucristote raoni, mai ro'ire junni tonguëre re'huani, maina raobi. Raoguëna, mai ro'ire ai yo'oni, ja'n'rëbi ai ba'iyete ai ta'yejeiye Ëjaguë ruinsi'quëbi Riusu naconi te'e ba'iji.

¹⁰Ja'nca ai yo'oguëna, Riusubi te'e ruiñe ro'tani, Jesusre maina raobi. Si'a ën re'oto baguë yëse'e'ru re'huani jo'casiquëbi ai jai jubë bainre tëani baye ro'taguë, bacua jëayete ëñoguëbi ai re'oye conja'guë caguë,

baguëte ai yo'ojai hua'guëre re'huani raobi. ¹¹Raoguëna, baguë bain ba'lja'cuare recoyo tënoreba tënaji. Tënoquëna, maibi baguë naconi recoyo te'e zi'inni ba'ljën, si'acuabi Riusuni Taita cajëna, baguë'ga maini Yë'ë bainreba'ë maire ai bojoreba bojoguë caji. ¹²Riusu coca cani jo'case'e'ru maire caji:

Riusu, më'ë ta'yejeiyereba ba'iyete yë'ë bainreba ba'icuan masi güeseza.

Si'a më'ë bainbi ñë'cajëna, më'ë ba'iyete ai re'oye cani achoja'guë'ë yë'ë, caji Riusu.

¹³Yequeru'ga ëñato, ñaca caji:

Riusu, më'ëni si'a recoyoreba ro'taza caji.

Yequeru'ga:

Riusu, yë'ë, yë'ë bainreba më'ë cuencueni jo'casi'cua, si'acuabi më'ë cayete achani yo'oye ëjojën ba'iyë, caji.

¹⁴Ja'an bainreba ba'iyete cato, ën yija ba'i hua'na se'ga ba'iyë. Anje hua'na ba'iyë'ru beoyë. Ja'nca ba'icua sëani, Jesusbi ën yija bainre ëñani, yë'ë'ga güina'ru bainguë runni baza caguë yo'obi. Ja'nca yo'oguë, zupai huati, bainni junni huesë güesequë, ja'anguëni huesoni si'aye ro'taguë, mai ro'ire junni tonbi baguë. ¹⁵Ja'nca junni tonguë, bain hua'na yua junni huesëyete gare se'e huaji yëye beoye ba'iyë. Zupai huati zoe zemosi'cua ba'ljënna, bacuare tëani etobi Jesús. ¹⁶Ja'nca yo'oguëna, ëñere te'e ruiñe masiyë mai. Anje hua'nani conni cuiraye ro'tamaji'i. Baguë bainreba, baguëni si'a recoyo ro'tajën ba'icua, Taita Abraham mamacua casi'cua, ja'ancuan conni cuiraye ro'taguë raji'i. ¹⁷Ja'nca raiguëbi baguë bainreba ba'iyë'ru güina'ru te'e ba'iguë'ru runji'i. Ja'nca ruinguëbi bacuan conni cuiraye te'e ruiñereba yo'oye poreguë baji'i. Bacua quë'rë ta'yejeiye pairi oiguë coñe'ru bacua recoyo tëno güeseni, te'e ruiñe conni cuiraguë raji'i. Riusu cuencueni raosi'quë sëani, bain gu'a jucha yo'ojën ba'ise'ere tëno güeseni saozu caguë, mai ro'ire junni tonguë raji'i. ¹⁸Ja'nca raiguëbi zupai coqueguë chose'ere ai yo'oguë etajeisi'quë sëani, zupaibi maire'ga coqueguë choiguëna, mai'ga ai yo'ojëna, maini te'e ruiñe conni etoye pore Ëjaguë'bi ba'iji.

Jesús es superior a Moisés

3 ¹Ja'nca yo'oye pore Ëjaguë ba'iguëna, mësacua yua yë'ë bainreba ai yësi'cua, Riusu ba'i re'otona choisi'cua sëani, yureca mai Ëjaguë Jesucristo ta'yejeiye ba'iyete ro'tajën ba'ljën'ën. Riusubi baguëte cuencueni raoguëna, maire recoyo te'e conni tënoquë raji'i. Maini ta'yejeiye pairi oiguë coñe'ru maini conguë, mai ba'iyete Riusuni sencaiguë ba'iguëna, baguëni si'a recoyo ro'tajën ba'iyë mai. ²Riusubi baguëte cuencueni raoguëna, Riusu yëse'e'ru te'e ruiñe yo'oguë baji'i.

Mai ira bainguë ba'isi'quë Moisés hue'eguë ba'isi'quëre'ga ro'tajë'n. Riusubi Israel bain ëjaguë ba'iyë guansequë, baguë ba'i huë'ere yo'oyë guansequëna, Riusu yëse'e'ru te'e ruiñë yo'oguë baji'i. ³Ja'nca yo'oguë ba'isi'quëta'an, Jesusbi yua Moisés ba'ise'e'ru quë'rë ai ta'yejeiye Ëjaguë cuencuesi'quë ba'iji. Jesús yua Riusu bain jubë re'huaye guansesi'quë sëani, Moisés ëjaguë ba'ise'e'ru quë'rë ta'yejeiye ba'iji. ⁴Bain hua'nabi huë'e yo'oyë masicuata'an, Riusu yua ai ta'yejeiye ba'iguëbi si'aye yo'oni jo'caye te'e ruiñë masiji. ⁵Moisés ba'iguë ba'ise'ere cato, Riusu yo'o coñë cuencuesi'quëbi Riusu guansese'ere te'e ruiñë yo'oguë, Riusu ba'i huë'ere re'huani babi. Riusu jë'te caya'yete achani, bain hua'nani quëani achoguë baji'i. ⁶Ja'nca yo'o conguë ba'iguëna, Cristo yua Riusu Zin sëani, Moises'ru quë'rë ta'yejeiye ba'iguëbi ba'iji. Moisesbi Riusu ba'i huë'ere yo'osi'quëta'an, maibi yureña Cristo naconi te'e ba'ijën, Riusu ba'iru ba'icua'ë mai. Baguë bainreba re'huasi'cua'ë. Ja'nca sëani, Cristo tëani baja'yete gare jo'caye beoyë si'a recoyo ro'tajën ba'itoca, baguë bainbare maire re'huani baji.

Reposo del pueblo de Dios

⁷Cristo yua quë'rë ai ta'yejeiyereba Ëjaguëre sëani, Riusu Espíritubi maini ganreba yihuoguë, ñaca caji:

Riusubi mësacuaní yihuoyete caguëna, ja'ansi'cua te'e ruiñë yo'ojën ba'ijë'n.

⁸Mësacua ira bain ba'isi'cua yo'ojën ba'ise'e'ru yo'oyë beoyë ba'ijë'n. Riusubi bacuare beo re'otona sani, baguë ta'yejeiye yo'ore yo'oni ëñoguëna, bacuabi ro cue'yoni, baguë yëse'e'ru yo'oyë ro gu'a güejën bateña.

⁹Yë'ë yua cuarenta tëcahuëan ta'yejeiye yo'o yo'oni bacuani cuiraguë ba'iguëna, bacuabi yë'ë case'ere ro achajën, yo'oyë gu'a güejën ba'nhuë.

¹⁰Ja'nca ba'ijënna, yë'ë yua ja'an bainre ëñaguë, bacuani ai bëinreba bën'ë.

Ro bacua gu'a ëase'e se'ga yo'oyë ro'tajën ba'icua'ë cahuë.

Yë'ë yëse'ere caguëna, bacua yua ro cue'yoni, tin yo'oyë yëcua'ë, ro'taguë ëñahuë yë'ë.

¹¹Ja'nca yo'oyë yëjënna, yë'ë'ga bacuani bëinguë, ganreba cahuë: Yë'ëna rani, yë'ë naconi bëani huajëye yëtoca, bacuare gare ënsequë ba'ija'guë'ë yë'ë cahuë, cani jo'cabi Riusu Espíritu.

¹²Ja'nca cani jo'caguëna, yureca yë'ë bain ai yësi'cua, mësacua ëñajën ro'tajën ba'ijë'n. Mësacua yequërë Riusu case'ere recoyo ro'tama'itoca, ëñajën ro'tare bajë'n. Gue cue'yoyë beoyë ba'ijën, mai Taita Riusu yëse'e'ru gare tin yo'oyë beoyë ba'ijë'n. ¹³Riusubi maini ja'nca ganreba

yihuoguëna, mësacua jubë si'acua yua sa'ñeña yihuoreba yihuojën ba'ijj'ën. Riusu bëani huajë güeseye tëca gare gu'a jucha yo'oye beoye ba'ijj'ën. Gare coque güesema'ijj'ën. Riusu yëye'ru tin yo'oye ro'ta bi'ratoca, Riusure jo'cani senjoñë. ¹⁴Ja'nca sëani, Riusure gare jo'cani senjomajën, baguë cani jo'case'ere si'a recoyo ro'tajën, baguë yëse'e'ru gare jo'caye beoye yo'ojën ba'itoca, Cristo naconi te'e zi'inni ba'icua gare ba'iyë mai.

¹⁵Ja'nca sëani, Riusu coca cani yihuose'ere te'e ruiñe achajën ba'ijj'ën: Riusubi yureña baguë yihuoyete caguëna, ja'ansi'cua yo'ojën ba'ijj'ën.

Mësacua ira bain ba'isi'cuabi Riusuni ro achajën, baguë case'ere yo'oye gu'a güejëna, mësacua yo'oye beoye ba'ijj'ën.

¹⁶Bacua yua Moisés guansese'ere achani, Egipto yijare gare jo'cani saisi'cuata'an, ja'ansi'cuabi cue'yoni, Riusu case'ere ro achajën, tin yo'ojën bateña. ¹⁷Ja'nca yo'ojën, cuarenta tëcahuëan gare jo'caye beoye Riusuni gu'aye yo'ojëna, ja'ancuani bënni senjobi Riusu. Riusubi bënni senjoguëna, bacua junni huesëreña. Junni huesësi'cuabi beo re'otona ro senjosi'cua unteña. ¹⁸Riusu yëse'ere yo'oye gu'a güecua sëani, Riusu naconi te'e bëani huajëye gare poremateña bacua. Ja'anre bacuani si'a jëja cani jo'caguëña Riusu. ¹⁹Bacua yua ja'nca ba'ijj'ëna, mësacua ro'tani ye'yej'ën. Riusuni recoyo ro'taye gu'a güecua sëani, Riusu ba'iruna ti'añe gare poremateña bacua.

4 ¹Yureca, Riusubi baguë naconi bëani huajë cocare maini cani jo'caguëna, mësacua achani, ja'anre ro'tare bajj'ën. Yequërë gu'a recoyo re'huani Riusuni recoyo ro'taye jo'catoca, Riusute ti'añe porema'iñë. ²Riusubi baguë tëani ba cocare mai ira bain ba'isi'cuani quëani achoni, ja'nrebi maire'ga baguë bojo güese cocare quëani acho güesebi. Ja'an ba'isi'cuabi Riusu cocare ro achani, baguëni recoyo ro'taye gu'a güecua sëani, Riusu insija'yete gare coye beoye ba'iyë. ³Riusuni si'a recoyo ro'tajën ba'icua Riusuna ti'anni, baguë naconi te'e bëani huajëye poreja'cua'ë.

Riusu coca toyani jo'case'ere ëñani ye'yej'ën:

Yë'ë yua bacuani ai bëinreba bëinguë cani jo'cahuë.

Yë'ëna ti'anni bëani huajëye gare porema'ija'cua'ë mësacua, caguë cahuë yë'ë, toyani jo'case'e ba'iji.

Ru'rureba ba'isirën, ën yija re'huani jo'casirën ba'iguëna, Riusubi bain bëani huajëyete re'huaguëna. Re'huasi'quëta'an, ja'ancuani bëinguë, baguë naconi te'e bëani huajëye gare ënseguëna. ⁴Riusu naconi te'e bëani huajëyete cato, baguë coca toyani jo'case'e yequëruna ëñato, ñaca caji:

Siete ba'i umuguse ti'anguëna, Riusubi baguë yo'ore yo'oni tējini, ja'an umuguse bëani huajëguëna.

⁵Bëani huajëyete cani, ja'nрэби se'e yequэru'ga ñaca cani jo'cabi:

Ja'an bainbi yэ'э naconi te'e bëani huajëye gare porema'ija'cua'э.

⁶Riusubi baguэ bain naconi te'e bëani huajëye ro'taguэ, ja'ancua baguэ tэani ba cocare recoyo ro'taye gu'a güejэnna, baguэna ti'aэe эnsebi.

⁷Эnseguэ, yureña baguэ bain ti'aэete yuta эjoji. Mai ira Taita ba'isi'quэ Davidbi jэ'te Riusu cocare maini quэani achoguэna, Riusu choiyete masiyэ mai:

Yureña, Riusubi mэsacuani yihuoyete caguэna, mэsacua gue cue'yoye beoye achani yo'ojэn ba'ijэ'эn.

⁸Baguэ naconi bëani huajëyete cato, mai ira bainguэ ba'isi'quэ Josué choise'ere cama'iji Riusu. Josuebi Riusu bainni si'arэn bëani huajэ güesetoca, jэ'te yeque bëani huajэ cocare cama'ire'abi Riusu. ⁹Ja'nca cani jo'casi'quэ сэani, Riusu bainrebabi baguэna ti'anni, baguэ naconi te'e bëani huajëye poreja'cua'э. ¹⁰Riusu bëani huajэ umuguse, ja'an umugusebi ti'anguэna, Riusu naconi te'e bëani huajëye yэcuabi bacua yo'ore jo'cani, bëani huajэja'cua'э. Riusubi эn yija re'otore re'huani тэjini, ja'nрэби bëani huajэguэna, baguэ bainrebabi baguэ bëani huajэse'e'ru bëani huajëye poreja'cua'э. ¹¹Ja'nca сэani, si'a jэja recoyo re'huani, Riusu case'ere jo'caye beoye yo'ojэn bañuni. Gue cue'yoye beoye ba'ijэn, Riusu bënni senjoja'ñete jэajэn bañuni.

¹²Mai Эjaguэ Riusubi ai ta'yejeiye ba'iguэbi si'a mai ba'iyete te'e ruiэe masiguэ'bi ba'iji. Baguэ cocarebare maini masi güeseгуэ, Riusubi maini эñani, mai recoyo ro'tayete masi güeseji. Mai ba'iyе, mai recoyoreba yahue ro'taye, si'aye beoru эñani masiji Riusu. Guerra hua hua'ti si'a ca'ncoña ai сэ'a hua'tibi mai je'o bacuani huani bacua gu'an, bacua gu'an ri'ngarэan тэca yэtoye'ru, mai recoyo ro'taye si'aye masini, mai gu'a эase'ere maini masi güeseji Riusu. ¹³Ja'nca сэani, Riusubi baguэ ñacobi maini эñato, gare gatini jэaye beoye ba'iyэ. Si'a bain ba'iyе, bacua si'si recoyo ba'iyete masiyereba masiji Riusu. Ja'nca masiguэbi si'a mai gu'aye ro'tase'ere sehuoye senni achaja'guэ'bi maire.

Jesús es el gran sumo sacerdote

¹⁴Maire ja'nca masireba masiguэ сэani, mai Эjaguэ Jesusni gare jo'caye beoye si'a recoyo ro'tajэn bañuni. Baguэ yua Riusu ba'i re'otore ba'iguэbi, Riusu Zin gañaguэ ba'iguэbi mai ba'iyete Riusuni sencaiguэ ba'iji. ¹⁵Mai ira bain ba'isi'cua pairi ta'yejeiye эjaguэ oiguэ conse'e'ru maini quэ'rэ ta'yejeiye oiguэ conji. Maibi jэja beojэnna, maini conni cuiraye masiji. Zupai huatibi maini gu'aye yo'oye coqueguэ choiguэna, Jesusna te'e zi'injэnna, maini тэani baye masiji. Zupaibi baguэni quэ'rэ ai coqueguэ choiguэna, baguэbi jэja recoyo re'huani, gu'a jucha yo'oye beoye baji'i. ¹⁶Ja'nca jэja baguэbi maini oiguэ coэe pore Эjaguэbi ba'iguэna, maibi

huaji yëye beoye baguë jëja guëna seiheuëna ti'anni, baguë ro insini coñete coní bañuni. Maire caraguë ba'iyé si'aye maina ro insini coñe ai masiji baguë.

5 ¹Mai ira bain ba'isi'cua bacua ta'yejeiye pairi ëjaguëte cuencueni re'huase'ere ro'tani, Cristo ba'iyete ye'yëjë'ën. Bacuabi cuencueni re'huani, bacuani cajën ba'iyë: Mai ba'iyete Riusuni ujacajjë'ën. Maibi Riusuni gugurini rëanjëna, mai jo'yare huani Riusuna ëoni insiguë, mai gu'a jucha yo'ojën ba'ise'ere se'e ro'tama'ïne senjë'ën, cajën ba'iyë. Ja'nca cajëna, bacua ta'yejeiye pairi ëjaguëbi ja'nca yo'ocaiguë ba'iji. ²Baguë yua banguë ba'iguëbi jëja beoguë sëani, ro huesë ëaye ba'icua, te'e ruiñe yo'oye porema'icua ja'ancua bojora'rë yihuoye masiji. ³Ja'nca masiguëbi Riusu misabëna sani, bain jo'yare huani, Riusuna ëoni mëoguë, bain gu'a jucha, baguë gu'a juchare'ga, ja'anre se'e ro'tama'ïne Riusuni senji.

⁴Ja'nca yo'oguëbi ro baguë ro'taye se'gare yo'oma'iji. Riusubi baguëte cuencueni, ta'yejeiye pairi ëjaguëre re'huaguëna, bain ba'iyete Riusuni ujacaguë ba'iji. Mai ira pairi ëjaguë ba'isi'quë Aarón hue'eguë ba'isi'quë, baguë ba'ise'e'ru ba'iyé bain ta'yejeiye pairi ëjaguë re'huasi'quë ba'iguëna, ⁵Cristo'ga ja'nca ba'iji. Ro baguë ro'taye se'gare yo'omaji'i. Riusubi cuencueni re'huaguëna, mai ta'yejeiye pairi ëjaguë'bi ba'iji. Mai ba'iyete Riusuni sencaiguë ba'iji. Riusubi baguëte cuencueni re'huaguë, baguëni cabi:

Më'ë yua yë'ë Zinrebabi ba'iyë.

Yure umuguse më'ë Taita ba'iguëbi më'ëni cuencueni, bainna saoyë yë'ë, cani jo'cabi Riusu.

⁶Cani jo'cabi, ja'nre'bi se'e yeque coca baguëni cabi:

Bain pairi ta'yejeiye ëjaguëre më'ëre re'huaguëna, gare carajeiye beoye bain ba'iyete yë'ëni ujacaguë ba'iyë më'ë.

Melquisedec cuencueni re'huase'e'ru më'ëre'ga cuencueni re'huahuë yë'ë, cani jo'cabi Riusu.

⁷Ja'nca cani jo'caguëna, Jesús yua banguë runni, ën yijare ba'iguëbi Riusu yëse'ere te'e ruiñereba yo'oguë, si'a jëja oiguë güiguë, Riusuni senreba senguë bajili: Taita, yë'ë junni toñe ti'anguëna, më'ëbi yë'ëre tëani baye poreyë, senguë cabi. Caguëna, Riusubi baguë sense'ere achani conbi. ⁸Jesucristo yua Riusu Zin ba'iguëta'an, baguë yua Riusu case'ere achani te'e ruiñe yo'oguë, ai yo'oye babi. ⁹Ja'nca ai yo'oguëna, Riusubi quë'rë ta'yejeiye ëjaguëre baguëte re'huabi. Ja'nca re'huaguëna, si'a bain Cristo cocare te'e ruiñe achani yo'ocua, ja'ancua carajeiye beoye tëani baye poreguëbi ba'iji Cristo. ¹⁰Riusu ta'yejeiye pairi ëjaguëre re'huasi'quë sëani, maire tëani baye poreji. Melquisedec re'huaguë ba'ise'e'ru re'huasi'quë'bi Cristo.

Peligro de renunciar a la fe

¹¹Melquisedec re'huaguë ba'ise'e'ru ta'yejeiye pairi Ējaguëre re'huase'ere cato, mësacua ni yuta ye'yoye caraji. Mësacua yuta ro achajën te'e ruiñe ye'yeye porema'icua ba'ijëna, yureña ja'an ba'ise'ere ye'yoma'iñë yëquëna. ¹²Mësacua yua Cristo bain zoe ruinsi'cuabi yureña Cristo ba'iyete ai re'oye masijën ba'ire'ahuë. Yequëcuani Cristo ba'iyete te'e ruiñe ye'yojën ba'ire'ahuë mësacua. Ja'nca ye'yoma'icua ni yuta Cristo ru'ru ye'yose'ere ye'yeye caraji mësacua. Ja'nca huesë hua'na sëani, zin hua'na chuchu hua'na'ru ba'iyë. Jëja beocua sëani, hua'ire aiñe yuta porema'iñë. Mësacua'ga jëja beo hua'na güina'ru ruinsi'cua ba'iyë. ¹³Zin hua'na chuchu hua'na jëja beo hua'na sëani, yuta te'e ruiñe yo'oye porema'i hua'na ba'iyë. Mësacua'ga güina'ru recoyo jëja beocuabi Cristo ba'iyete te'e ruiñe masimajën, re'oye yo'oye yuta huesëcua'ë mësacua. ¹⁴Hua'ire aiñe porecua yua jëja bacua ba'ijëna, mësacua yua Cristo ba'iyë, baguë yëye te'e ruiñe yo'oye, ja'anre jo'caye beoye yo'otoca, jëja recoyo bacua ruiñë mësacua. Re'oye yo'oye, gu'aye yo'oye, te'e ruiñe masiye ti'añë mësacua.

6 ¹Ja'nca sëani, Cristo ba'iyete quë'rë te'e ruiñe ye'yëjën bañuni. Ja'nca ye'yeni, recoyo quë'rë jëja bacua runni bañuni. Cristo ru'ru ye'yosi cocare ye'yeni tëjisi'cua sëani, ja'an se'gare quë'rë se'e achañu caye beoye ba'ijë'n. Mësacua gu'a jucha yo'ojën ba'ise'ere jo'cani senjoñe, Riusuni si'a recoyo ro'taye, ²bautiza güeseye, Riusu Espiritu gaje meni ton güeseye, ju'insi'cua go'ya raiye, Riusu bënni senjoja'ñe, ja'an coca se'gare quë'rë se'e achañu caye beoye ba'ijë'n. ³Riusubi yëtoca, ja'an cocare ye'yeni tëjisi'cua sëani, Cristo ba'iyete quë'rë re'oye ye'yëjën, recoyo quë'rë jëja bacua runni bañuni, cayë.

⁴Ja'nca ruïnma'itoca, yequë'rë Riusuni zi'iñe gare jo'cama'iñe. Gare jo'catoca, Riusuni se'e recoyo zi'iñe porema'iñë. Mësacuabi Riusu tëani bayete ye'yeni, Cristo naconi te'e ba'ija'yete masini, Riusu Espiritute conì bani, ⁵Riusu cocareba te'e ruiñe canì jo'case'ere bojoni, Cristo ta'yejeiye yo'o yo'oni conse'ere masini, ⁶ja'an si'aye ye'yeni ja'n'rëbi Cristoni recoyo ro'taye jo'cani senjotoca, se'e Cristona ti'anni baguëna recoyo te'e zi'iñe gare porema'iñë. Ja'nca jo'cani senjocuabi Riusu Zin crusu se'nquehuëna quensi'cua'ru te'e ba'iyë. Gu'a jucha yo'ocua'ru ba'ijën, Cristoni jayajën, baguëte gu'aye cajën ba'iyë. ⁷Mai zio tanse'ere ro'tani ye'yëjën. Aonra'carëan re'ora'carëan ba yijana tanjënna, ja'n'rëbi re'oye ocoquë ba'iguëna, ja'an yijana re'o aon quëintoca, Riusubi ëñani, Ai re'o yija'ë caguë bojoi. ⁸Miu, susi, ja'an se'ga huitoca, Gu'a yija'ë caji Riusu. Jo'cani senjoni ëoni si'añu caji Riusu.

La esperanza que nos mantiene firmes

⁹Ja'nca si'a jëja yihuojën cacuata'an, mësacua yua Cristo bain tëani basi'cua ba'iyete te'e ruiñe masiyë yëquëna. ¹⁰Riusu yua gu'aye yo'oye

beoye ba'iguëbi mësacua recoyo ro'tajën re'oye yo'ojën ba'ise'e, mësacua yua Riusu bainrebare oijën conse'e, mësacua yua Riusu ro'ire re'oye yo'o conjën ba'ise'e, ja'an si'aye ëñani, baguë insija'yete mësacua na jo'caye ai ro'taji Riusu. ¹¹Yëquëna'ga mësacua si'acuare ro'tajën, mësacua ni coca yihuojën, Cristo in raiye tëca gare jo'caye beoye Riusu coca canì jo'case'ere te'le ruiñereba si'a recoyo ro'tajën, baguëni te'le ruiñe yo'o conjën ba'ijë'ën. ¹²Gare ñame ëaye beoye ba'ijë'ën. Riusu bainreba baguë cocareba si'a recoyo ro'tajën, baguë insija'yete gare jo'caye beoye ëjojën ba'icua, ja'ancua ba'iyë'ru güina'ru ba'ijën, Riusu yo'o case'ere te'le ruiñe yo'ojën ba'ijë'ën.

¹³Riusu bainreba baguëni si'a recoyo ro'tajën ba'icua, bacua ba'iyete masiye yëtoca, Abraham yo'ose'ere ro'tani ye'yejë'ën. Riusubi baguëni jaijei cocare canì jo'caguë, baguë ta'yejeiye ba'iyete masi güeseguë, ¹⁴baguëni te'le ruiñe cayete canì jo'caguëña: “Më'ëni ai ta'yejeiye congüëbi më'lë bain raija'cuare re'oye yo'oni, bacuare jaijei güeseyë yë'lë” canì jo'caguëña. ¹⁵Ja'nca canì jo'caguëna, Abraham yua Riusu case'e ba'ija'ye tëca gare ya'jaye beoye ëjoguë baquëña. Ja'nca ëjoguë ba'iguëna, Abrahamna insiguëña, baguë canì jo'case'ë'ru. ¹⁶Bain hua'na yua sa'ñëña ro'ija'ye cajën, bacua te'le ruiñe cayete masi güeseyë yëtoca, Riusu ta'yejeiye yo'oye poreyete canì ahojën ba'iyë, bacua yo'oye poreyë'ru quë'rë ta'yejeiye yo'oye poreguë sëani. ¹⁷Riusu'ga baguë bainrebani baguë insijai cocare canì jo'cato, baguë te'le ruiñe yo'oja'yete bacuani masi güeseyë yëguë, baguë ta'yejeiyereba yo'oye poreyete bacuani masi güeseguë baji'i. ¹⁸Ja'nca canì jo'cani, ja'n'rëbi baguë ta'yejeiyereba yo'oja'yete masi güeseguëna, Riusu te'le ruiñe cayete re'oye masiyë mai, Riusubi gare coqueye beoye ba'iguëre sëani. Ja'nca coquema'iguëna, Riusuna huaji yëye beoye ti'añe poreyë mai. Maire etoni saoma'iguë sëani, baguë cuirani conni insija'yete te'le ruiñe conì baja'cua'ë mai. Aito. Te'le ruiñereba canì jo'caguëbi maire tëani baja'guë'bi. ¹⁹⁻²⁰Ja'nca maire tëani baja'guë sëani, maire gare jo'cani senjoñe beoye ba'iji. Maire tëani baja'yete te'le ruiñereba masiyë mai. Jesusbi Riusu ba'irurebana ti'ansi'quëbi mai ba'iyete sencaiguë ba'iguëna, mai'ga Riusu ba'irurebana ti'añe poreyë. Mai ira bain ba'isi'cuabi bacua ta'yejeiyereba pairi ëjaguëte cuencuejënna, baguëbi yua Riusu ba'irureba ba can huë'le sa'nahuërebana cacani, Riusu bain ba'iyete sencaiguë baji'i. Ja'nca ba'iguëna, Jesus'ga Melquisedec ba'ise'e'ru mai ta'yejeiye pairi ëjaguë runni, mai ba'iyete Riusuni jo'caye beoye sencaiguë ba'iji.

Jesús, sacerdote de la misma clase que Melquisedec

7 ¹Ba Melquisedec ba'iyete ro'tani, Jesús ba'iyere'ga masiye poreyë mai. Mai ta'yejeiyereba ëjaguë Riusubi Melquisedecre cuencueni

raoguëna, Riusu pairi ëjaguë ta'yejeiye Ëjaguë runquëña. Riusu bain ba'iyete Riusuni sencaiguë baquëña. Ja'nca ba'iguëna, mai ira Taita ba'isi'quë Abraham hue'eguë ba'isi'quëbi tin bain ëjacua je'o bajën ba'isi'cuani guerra huani senjoguë saisi'quëbi baguë huë'ena go'iguë baquëña. Go'iguëna, Melquisedecbi baguëni tëhuoni, Riusubi më'ëni re'oye conni insija'guë, cani jo'caguëña. ²Ja'nca cani jo'caguëna, Abrahambi bojoguë achani, ja'nrëbi baguë bonse je'ocuanì tëani base'e si'ayete cuencueni, décima parte ba'iyete inni, Melquisedecna ro insiguëña. Melquisedec mamire ro'tato, què'rë te'e ruiñe yo'o ëjaguë'bi caji. Baguë'ga Salem huë'e jobo, bojo güese jobo, ja'an jobo ba'iguëbi bainni sa'ñeña bojo güese ëjaguë'bi baquëña. ³Pè'caguë sanhuëre cu'eto, gare beoguë baquëña. Gare të'ya raima'isi'quë baquëña. Gare junni huesëye beoye baquëña. Gare carajeima'iguë sëani, Riusu Zin ba'iyeru baquëña. Riusu bain ba'iyete gare jo'caye beoye Riusuni sencaiguë baquëña.

⁴Ja'nca ai ta'yejeiyereba pairi ëjaguë ba'iguëna, mësacua ro'tajën ba'ijë'ën. Mai ira ëjaguë Abrahambi Melquisedecni ëñaguë, Yë'ë'ru què'rë ai ta'yejeiye ëjaguë'bi ba'iji caguë, baguë bonse, je'o bacuanì tëase'e décima parte cuencueni baguëna ro insiguëña. ⁵Ro insiguëna, Abraham bain jë'te raisi'cua, Leví jubë ba'isi'cuabi Riusu pairi hua'na cuencuesi'cua bateña. Ba'ijëna, Riusu coca canì jo'caguëna, bacua bain yequë jubëan ba'icuabi Leví jubëna bonse ro insijën cuirareña. Bacua bonsere cuencueni décima parte ba'iyete inni, Leví jubëna ro insijën bateña, Riusu guansese'e sëani. Ja'nca ro insijën ba'isi'cuabi bacua bain Abraham mamacua yo'je raisi'cua bateña. ⁶Melquisedec ba'iyete cato, Abraham bainguë beoguë baquëña. Ja'nca ba'iguëreta'an, Abrahambi baguë bonse décima parte ba'iyë baguëna ro insiguëña. Ro insiguëna, Abraham ba'iyete ai re'oye canì jo'caguë, Riusubi më'ëni re'oye conni insija'guë canì jo'caguëña Melquisedec, Abraham yua ai ba'iyë Riusu coca canì jo'case'ere achasi'quëta'an. ⁷Riusu cocare ëñato, ñaca caji: "Ta'yejeiye ëjacuabi yo'je ba'icua se'gani re'oye coca canì jo'cayë." Ja'anre mai si'acuabi masiyë. ⁸Leví jubë ba'icuaire cato, ro bain hua'na carajeijën ba'icuabi bacua bain bonsere ro insise'ere cojën bateña. Melquisedec ba'iyete cato, gare carajeiye beoguëbi Abraham bonse ro insise'ere conì baguëña. ⁹⁻¹⁰Ja'nca sëani, Melquisedecbi Abraham ba'iyeru què'rë ai ta'yejeiye ëjaguë ba'iguë, Abraham bain yo'je raisi'cua ba'iyeru què'rë ai ta'yejeiye ëjaguë baquëña. Abraham yua baguë bonsere cuencueni, décima parte inni, Melquisedecna ro insiguëbi baguë bain yo'je raisi'cua ro'ire'ga ro insiguëña.

¹¹Yureca, Leví jubë ba'icuabi Riusu pairi hua'na cuencuesi'cua ba'icuata'an, carajeiye se'ga ba'iyë bacua. Bacua uja huë'e yo'o coñe'ga

carajeiye baquëña. Bacua'ga Riusu ira coca caní jo'case'ere bain hua'nani masi güesejëña, bain hua'nabi te'e ruiñe yo'ojën, re'ojeiñu cacuata'an, gare re'ojeiye poremateña. Ja'nca poretoça, yequë pairi ta'yejeiye ëjaguë Melquisedec bain yo'je raija'cua cato, carajeiye beoguëte gare cu'ema'ire'ahuë. Leví bainguë Aarón, baguë bain yo'je raisi'cuabi mai ba'iyete Riusuni sencaiyete porere'ahuë. ¹²Ja'nca sëani, Riusubi Leví jubë bain pairi hua'na ba'ise'ere jo'cani senjobi. Ja'nca jo'cani senjoguë, Moisés coca guanseni jo'case'ere te'e ruiñe yo'oni re'ojeiye, ja'anre'ga jo'cani senjobi Riusu. ¹³Jo'cani senjoni, mai Ëjaguë Jesucristore cuencueguëna, maire Riusuni sencaiguë runji'i. Ja'nca ruinsi'quëbi Leví bain jubë tin jubëbi raisi'quëbi ba'iji. Ja'an jubë bainbi Riusu huë'e misabë yo'ore gare yo'oni coñe beoye bateña. ¹⁴Mai Ëjaguë Jesucristobi Judá jubëbi raisi'quë ba'iguëna, mai si'acuabi masiyë. Moisesbi baguë ira coca caní jo'caguë, Judá bain pairi cuencueja'cuare quëamaquëña.

¹⁵Ja'nca quëama'iguëna, Riusubi maini re'ojei güeseye ro'taguë, yequë pairi ta'yejeiye Ëjaguëte cuencueni, maina raoguëna, quë'rë te'e ruiñe masiyë mai. Jesucristote raoguëna, Melquisedec ba'iyete'ru carajeiye beoye ba'iguëbi maire Riusuni sencaiguë ba'iji. ¹⁶Moisés ira coca caní jo'case'e'ru Cristore cuencuemaji'i Riusu, Leví bain carajeija'cua ba'isi'cuare sëani. Riusubi Cristore cuencueni raoguëna, ai ta'yejeiyereba ba'iguëbi ti'anni, gare carajeiye beoye ba'iji baguë. ¹⁷Baguë ba'iyete cato, Riusu coca caní jo'case'ere ëñajë'ën. Ñaca caji:

Bain pairi ta'yejeiye Ëjaguëre më'ëre re'huaguëna, gare carajeiye beoye bain ba'iyete yë'ëni ujacaiguë ba'iyë më'ë.

Melquisedecre cuencueni re'huase'e'ru më'ëre'ga cuencueni re'huahuë yë'ë, caní jo'cabi Riusu.

¹⁸Ja'nca caní jo'caguëbi Moisés ira coca yo'oni re'ojeiyete ëñani, “Bainbi ja'an cocare te'e ruiñe yo'oni re'o bain ruinjeiñe gare porema'iñë” cabi. Bainbi ja'an guanseni jo'case'ere te'e ruiñe yo'oni ti'anma'iñë. Riusu bain ruiñe gare porema'iñë, cabi Riusu. ¹⁹Ba cocare te'e ruiñe yo'oye yëcuata'an, bain gu'a jucha yo'ojën ba'ise'ere recoyo tënoni saoye porema'iñë. Ja'nca poremajëña, Riusubi mai Ëjaguë Jesucristore cuencueni raoguëna, baguë ta'yejeiye yo'oye poreyete si'a recoyo ro'tani, Riusu ba'iruna ti'anni, baguëni recoyo te'e ruiñe zi'inni bojoye poreyë mai.

²⁰Ja'nca baguëte cuencueni raoguë, Riusubi baguë ta'yejeiyereba yo'oye poreyete ai caní achoguë, baguëte cuencueni raobi. ²¹Leví bain ba'isi'cuare cuencueni re'huato, Riusu ta'yejeiye yo'oye poreyete caní achomaji'i. Jesucristoca ta'yejeiye pairi Ëjaguë ruinguëna, Riusubi baguë ba'iyete ai ta'yejeiye poreyete caní achoguë, ñaca caní jo'cabi:

Mai Ëjaguë Riusubi ta'yejeiye yo'oye poreyete casi'quëbi gare tin yo'oye beoye ba'iji.

Mè'ère yua yè'è ta'yejeiye pairi Ējaguère re'huaguëna, gare carajeiye beoye ba'iguë'è mè'è, canì jo'cabi Riusu.

²²Ja'nca canì jo'casi'quëbi maire tëani ba cocare què'rè ai re'oye canì achobi, Jesús yua maini oiguë conguère re'huasi'quë sëani. ²³Leví jubè bain yua pairi hua'na re'huasi'cua ba'ijën, ai jai jubè bateña. Bain sëani, carajani, pairi ba'iyete jo'cajënna, yequëcua bacua bainbi mame bëani, pairi hua'na ruiñe bahuë. ²⁴Ja'nca carajeicuata'an, Jesusbi gare carajeiye beoye ba'iguë, Riusu bain ba'iyete jo'caye beoye Riusuni sencaiguë ba'iji. ²⁵Ja'nca ba'iguëna, baguëni si'a recoyo ro'tacuabi Riusu ba'iruna ti'anni, Riusuni recoyo te'e zi'inni ba'ijënna, Jesusbi bacuani tëani bani, bacua ba'iyete Riusuni jo'caye beoye sencaiguë ba'iguëna, bacuabi gare carajeiye beoye ba'iyë.

²⁶Riusubi baguëte baguë ta'yejeiye pairi Ējaguère re'huani raoguëna, ai re'oye ba'iji maire. Riusu ba'iyè'ru te'e ba'iguëbi gu'a jucha gare yo'oye beoye ba'iji. Te'e ruiñe ba'iguëbi gu'a bainna te'e zi'iñe beoye ba'iguëna, Riusubi baguë ba'iru ba'icuaire què'rè ai ta'yejeiyereba Ējaguère baguëte re'huani ëñobi. ²⁷Leví jubè bain ta'yejeiye ëjacua ba'iyete cato, si'a umuguseña Riusu huë'e misabëna ti'anni, jo'yare huani ëoni, pico mëoñe bahuë. Ru'ru, bacua gu'a jucha ro'ire, ja'nrebi bacua bain gu'a jucha ro'ire sencaijën bateña. Jesucristoca ja'nca si'a umuguseña yo'oye beobi. Baguë yua te'e viaje se'ga yo'oni, baguë se'gabi junni tonni, si'a bain gu'a juchare te'e jëana tënoni senjobi. ²⁸Moisés ira coca canì jo'case'ere ëñato, bain carajeija'cua yua ta'yejeiye pairi ëjacuare re'huasi'cua bateña. Ba'ijënna, Riusuca jè'te mame coca canì jo'caguë, baguë ta'yejeiye yo'oye poreyete si'a jëja caguë, baguë Zinre cuencueni maina raoguëna, gare carajeiye beoye Riusu ba'iyè'ru ba'iji.

Jesús, mediador de un nuevo pacto

8 ¹Yureca, yëquëna yure case'ere ro'tani, ñaca què'rè re'oye ye'yejè'n: Mai ta'yejeiye pairi Ējaguëreba ba'iyete cato, mai ta'yejeiyereba Ējaguë Riusu jëja ca'ncona bëani, baguë naconi te'e guansegüë ba'iji, guënamè re'oto jëja guëna seihuëre. ²⁻³Ja'an Cristo ba'iguëbi Riusu cuencueni re'huasi'quëbi Riusu ba'irurebana te'e ruiñe ti'anni, baguë yo'o case'ere re'oyereba yo'oni conguë ba'iji. Bain ta'yejeiye pairi ëjacua ba'iyè'ru beoji. Bain hua'na se'gabi cuencueni re'huajënna, bain ta'yejeiye pairi ëjacuabi Riusu huë'e ën yija ba'i huë'ena cacani, jo'ya hua'nare huani, mai jucha ro'ire Riusuna insiñu cajën, ba misabëna ëoni picore mëojën ba'iyë. Ja'nca ba'ijënna, Cristoca mai jucha ro'ire junni tonni, baguë recoyote Riusuna insibi. ⁴Cristo yua ën yija bain pairi hua'na naconi ba'iyè gare porema'iji. Moisés coca canì jo'case'è'ru Riusuna ëoni insijën, ⁵ro ën yija misabë yo'o conjën ba'icua'è. Riusu ba'irureba'è cajën, Moisés guansenì jo'case'è'ru

yo'ojën ba'icua'ë. Ja'nca yo'ojën ba'icuabi Riusu mame re'huani jo'caja'yete ëñojënna, maibi masijën ba'iyë. Riusubi baguë yo'ore Moisesni caguë, “Yë'ë ën yija ba'i huë'ere yo'ocaijë'ën. Më'ë naconi cubëte ba'iguë case'le'ru güinareba'ru ba huë'ere yo'ocaijë'ën” cani jo'caguëña Riusu. ⁶Ja'nca cani jo'caguë, Riusu ira coca cani jo'caguë baji'i. Ja'nca ba'iguëbi yurera maini mame cocare cani jo'caji. Cristote cuencueni raoguëna, Riusu yo'o case'ere quë'rë ai re'oye yo'oguë, mai ba'iyete Riusuni sencaiguë ba'iji. Riusu huë'le ën yija ba'i huë'le yo'o ma'carëan yo'oye'ru yo'oma'iji Cristo. Yo'oma'iguëbi guënamë re'oto Riusu ba'irurebana ti'anni, Riusu te'le ruiñereba yo'o conguë ba'iji. Riusubi maini quë'rë re'oye cani jo'casiquë sëani, Cristobi mame yo'o conguë, maini quë'rë ai re'oye conni cuiraji baguë.

⁷Baguë ira coca cani jo'case'ere masi güesequëna, bainbi ja'an coca guansese'ere te'le ruiñe yo'oye poremajën baë'ë. Riusu bënni senjoja'ñete jëaye gare poremajën baë'ë. Poretoca, Riusubi baguë mame cocare cani jo'cama'ire'abi. ⁸Baguë ira coca cani jo'case'ere jo'cani senjoni, mame cocare cani jo'caza caguëna, ën cocare ëñani masijë'ën:

Mai Eǰaguë Riusubi coca caguëna, achajë'ën.

Yë'ë cuencuesi umuguseñabi ti'anguëna, Israel bain, Judá bain, si'a jubëte ñë'coni, mame cocare bacuana cani jo'caja'guë'ë yë'ë.

⁹Bacua ira bain ba'isi'cuani cani jo'case'le'ru cani jo'cama'ija'guë'ë. Bacuabi Egipto yija bainre yo'o concua zemosi'cua ba'ijënna, bacuare tëani sani, bacuare conni cuiraguë, yë'ë yo'ojai cocare bacuana cani jo'caguë ba'nhuë yë'ë.

Cani jo'casiquëta'an, bacuabi yë'ë coca case'le'ru yo'oye jo'cani, tin yo'ojën ba'ijën ba'nhuë.

Ja'nca ba'ijënna, bacuare ëñama'iguë baë'ë.

Bacuani conni cuiraye jo'cahuë yë'ë.

¹⁰Yureca, yë'ë bainreba Israel hue'ecuare choini, mame cocare bacuani ñaca cani jo'caguë ba'ija'guë'ë yë'ë:

Ja'an umuguseña ti'anguëna, yë'ë yo'oye yëyete bacuani te'le ruiñe masi güeseja'guë'ë.

Masi güesequëna, bacuabi si'a recoyoreba ro'tani, Riusu yëyete te'le ruiñe yo'ojën bañuni cajën ba'ija'cua'ë.

Ja'nca ba'ijënna, yë'ë yua bacua Riusureba ba'iguëbi bacuare conreba conguë, yë'ë bainrebare bacuare re'huani baja'guë'ë yë'ë.

¹¹Mame cocare ja'nca cani jo'caguëna, yë'ë bainbi yë'ë ba'iyete te'le ruiñe masiye poreja'cua'ë.

Yë'ë bain hua'nabi sa'ñeña cajën, Riusu ba'iyete te'le ruiñe masijë'ën, yihuoye beoye ba'ija'cua'ë.

Si'a jubë ba'icua, ta'yejeiye ba'icua, ta'yejeiye beocua, si'acuabi yë'ë ba'iyete ëñani te'le ruiñe masija'cua'ë.

12 Ja'nca masijëna, yë'ë yua bacua gu'a jucha yo'ojën ba'ise'ere tënoni senjoni, gare se'le ro'tamaguë ba'ija'guë'ë yë'ë, cani jo'cabi Riusu.
 13 Ja'an cocare mame cani jo'caguë, baguë ja'anrë cani jo'case'ere se'le ro'tamaguë ba'iji, bain yo'o yo'oni re'ojeiye porema'icua sëani.

El santuario terrenal y el santuario celestial

9 1 Ja'nca ba'ijëna, Riusu mame coca cani jo'case'ere quë'rë re'oye masiye yëtoça, baguë ira coca cani jo'case'ere ro'tani ye'yëj'ën. Riusubi baguë ira coca guanseni jo'cato, baguë ën yija huë'e ba'iyete, bain gugurini rëañete guansequë cabi. 2 Guansequëna, Moisesbi Riusu ba'i huë'ere yo'oni, ru'ru ba'i sonohuë Riusu ba'i sonohuëte re'huaguëña. Ja'an sonohuëna ëñato, maja se'nquehuë baquëña. Riusuna insisi jo'jo aonbëan'ga mesa tontona tuñase'e baquëña. 3 Ja'nrebi, yequë sonohuë, Riusu ba'irureba casi sonohuë baquëña. Ja'an reosi canre anconi cacayë. 4 Ja'an sonohuëna cacani ëñato, zoa curi misabë baquëña. Ma'ña sëñere toa zëonni tëose'e baquëña. Si'a ca'ncoñabi zoa curi re'huasi'cu baquëña. Sa'nahuëna ëñato, ru'ru maná aon Riusu bainna insisi aon zoa curi guënarote ayase'e baquëña. Ja'nrebi, mai ira bainguë ba'isi'quë Aaron hue'eguë ba'isi'quë Riusu cuencueni re'huasi'quë sëani, baguë jorosi tëcabë baquëña. Ja'nrebi, gata tontoña Riusu coca toyani jo'casi tontoña baquëña. 5 Ba gajongu ëmëje'ena ëñato, ta'yejeiye anje hua'na samucua te'ntoni re'huasi'cuabi tuijën, bacua ganhua cabëanre ba ganjogu tapa ëmëje'enre saroni saosi'cua bateña. Ja'anru ba'iyete cato, bain gu'a jucha tënoni senjoru'ë. Ja'an yua Riusu ën yija ba'i huë'ere ba'iguëna, yureña ja'anre se'le quëama'iñë yëquëna.

6 Riusu ën yija huë'e yua ja'nca ba'iguëna, pairi hua'nabi ru'ru ba'i sonohuëna cacajën, Riusu yo'o ma'carëan guanseni jo'case'ere yo'ojën bateña. 7 Quë'rë sa'nahuë ba'i sonohuëre cato, ta'yejeiye pairi ëjaguë se'gabi cacaye poreguë baquëña. Baguëbi cacato, te'le tëcahuëre cuencueni, te'le viaje se'ga cacaguë baquëña. Jo'ya hua'nare huani, bacua ziere sa'nahuërebana saye baguëña, baguë gu'a jucha, bain gu'a jucha, ja'an ro'ire Riusuna insiyete. 8 Ja'an yo'oguë ba'ise'ere ro'tato, Riusu Espiritubi maini ñaca ye'yoji. Riusu huë'e ën yija ba'i huë'ebi yuta carajeimal'isi huë'e ba'iguëna, bainbi Riusu ba'iruna til'añe yuta poremajën bateña. 9 Ja'an huë'ere ro'tato, Riusu mame coca cani jo'casirënre ye'yeye poreyë mai. Ru'ru, ba pairi hua'nabi bain jucha yo'ojën ba'ise'e ro'ire Riusuna insicaijëna, bain recoyo tënoni senjoñe gare beoguëña. 10 Ro ëmëje'en ba'iyete tënoñe se'ga baquëña. Moisés ira coca guanseni jo'case'uru yo'ojën, bain aon aiñe poreye, gono uncuye poreye, bain ëntë abuye, bain ga'nihuë re'huaye, ja'an se'ga yo'ojëna, Riusu mame coca cani jo'cajairën til'anguëna, ja'an ira coca cani jo'case'ere se'le yo'oma'iñë baquëña.

¹¹ Ja'n'rëbi yo'je, Riusubi baguë ta'yejeiye pairi Ējaguëte Cristote re'huani raoguëna, maini re'oye conni cuiraguë raji'i. Ja'nca raiguë, Riusu huë'e guënamë ba'i huë'ena ti'anni, bain ro'ire Riusuna insini sencaza cabi. Ja'an guënamë ba'i huë'ere cato, bainbi yo'omaë'ë. Riusu yo'osi huë'e quë'rë re'lo huë'e ba'iji. ¹² Ja'an huë'e Riusu ba'i huë'ena cacaguë, te'e viaje se'ga cacani, baguë zie se'gare mai ro'ire jañuni tonni, mai tëani baja'yete re'huaguë, se'e yequë tëcahuë yo'oye beoye ba'iji. Gare se'e gu'a juchana zemoñe beoye ba'iyë mai. Baguë zie se'gare jañuni tonguë, jo'ya hua'na ziere Riusuna samaji'i, ira bain pairi Ējaguë yo'ose'e'ru. ¹³ Ja'an pairi Ējaguëbi jo'ya hua'nare huani, bacua ziere sani, gu'a jucha bacuana cha'juani, bacua ëmëje'en ba'iyë se'gare tënoquë baquëña. ¹⁴ Ja'nca tënoquëna, Cristobi maina rani, quë'rë ai ba'iyë mai recoyorebare tënoni, mai gu'a jucha yo'ojën ba'ise'ere gare tënoni senjoguëbi ba'iji. Riusu Espíritu carajeima'iguëbi yo'o güesequëna, Cristobi gu'a jucha yo'oye gare beoguëbi baguë ziere jañuni tonni, mai recoyore mame re'huaguëna, mai Ējaguë Riusu carajeima'iguëni yo'o conjën ba'iyë poreyë mai.

¹⁵ Ja'nca junni tonni, mai recoyore mame re'huaguë sëani, mai ba'iyete Riusuni sencaiguë ba'iguëna, Riusubi baguë mame coca cani jo'case'e'ru baguë bainrebare maire re'huani baji. Ja'nca baguëna, baguë insija'ye cani jo'case'ere coni, si'arën bani, bojojën ba'iyë mai. Riusu ira coca guanseni jo'case'ere te'e ruiñe yo'oni, Riusu bain ruiñe gare poremajën bateña. Gu'a jucha gare tënoñe poremajën bateña. Ja'nca poremajënna, Cristobi mai ro'ire junni tonguëna, Riusu mame coca cani jo'case'e'ru recoyo tënosi'cuabi baguë insija'yete coni baye poreyë mai. ¹⁶⁻¹⁷ Ēn yija bain yo'ojën ba'iyete ro'tani, Riusu yo'ose'ere ye'yëj'ën. Ēja bainguëbi baguë bonsere yequëcuana jo'caye yëto, ru'ru ba bonse coja'guëte cuencueni, utina toyani jo'caji. Jo'caguëna, ba bonse coja'guëbi ëja bainguë junni huesëye tëca bonse coye gare porema'iji. Ēja bainguëbi junni huesëguëna, ja'n'rëbi ba bonsere coni baye poreji. ¹⁸⁻¹⁹ Ja'nca ba'iguëna, Riusu coca cani jo'case'ere quë'rë re'oye masiye poreyë mai. Baguë ira cocare Moisesna cani jo'caguëna, Moisesbi jo'ya hua'nare huani, bacua ziere cha'juani tonguë baquëña. Riusu coca cani jo'case'ere ja'nca te'e ruiñe masi güesequë baquëña. Si'a ba coca guanseni jo'case'ere bain ñë'casi'cuani quëani achoni, ja'n'rëbi toro bonsëguë, chivo bonsëguë, ja'an jo'yare huani, bacua zie jañuse'ere inni, oco naconi ja'meni, ja'n'rëbi oveja raña majei rañare hisopobi cabëna gueonni, ba ziena saënni, ja'n'rëbi zie cha'jua bi'raguëña. Ru'ru, Riusu coca toyani jo'casi pëbëna cha'juani, ja'n'rëbi si'a bain hua'nana zie cha'juaguë caguëña: ²⁰ “Ēn zie jañuni tonse'ere ëñani, Riusu coca mësacuani te'e ruiñe cani jo'case'ere masini bajë'ën” caguëña. ²¹ Ja'nca caguë, güina'ru yo'oguë, ba Riusu

hu'ë, si'a baru ba'i ma'carëanna zie cha'juaguëña. ²²Riusu ira coca cani jo'case'e'ru güina'ru yo'oguë baquëña. Bain hua'nabi Riusu ba'iruna ti'anni, Baguëni bojoza cajën, si'acuabi tëno güesejën bateña. Ja'nca tëno güeseto, ba zie jañuse'ebi tëno güesejën bateña. Ziere jañuma'itoca, bacua gu'a juchare tënoni senjoñe gare poremajën bateña.

El sacrificio de Cristo quita el pecado

²³Ja'nca yo'ojën ba'icuabi ro ën yija ba'i ma'carëanre tëno güesejën bateña. Ja'nca tënojën, guënamë re'oto ba'iyete masi güesejën bateña. Ëmëje'en se'ga tënojënna, yurera Cristobi mai ira bain ba'isi'cua tënojën ba'ise'e'ru quë'rë ai re'oye tënoni senjoni babi. ²⁴Ba ën yija hu'ë Riusu ba'i hu'ë bain yo'osi hu'ë, ja'anruna cacamaji'i Cristo, te'e ruiñe ba'i hu'ë beoguë sëani. Riusu te'e ruiñe ba'iru, guënamë re'oto, ja'anruna ti'anni, Riusuna mai ba'iyete sencaiguë ba'iji. ²⁵Ira bain pairi ëjaguëbi jo'ya hua'na ziere inni, Riusu ba'irureba sonohuëna cacani, si'a tëcahuëan bain juchare sencaiguë baquëña. Ja'nca ba'iguëna, Cristobi ja'nca yo'omaji'i. ²⁶Yo'otoca, ën yija re'huani jo'casirënbi jo'caye beoye ai yo'oguë ba'ire'abi. Ja'nca yo'oye'ru yo'oma'iguëbi ën yija carajeirën ti'an bi'raguëna, te'e viaje se'ga Riusu ba'irurebana ti'anni ba'iji. Bain gu'a juchare gare tënoni senjoza caguë, baguë ba'iyete Riusuna jo'cani, mai ro'ire junni tonni, baguë zie se'gare jañuni tonbi. ²⁷Ja'nca yo'oguëna, bain hua'na'ga te'e viaje se'ga junni toñe ba'iyë. Junni tonni, ja'nrebi Riusu ba'iruna nëceni, bacua yo'ojën ba'ise'ere Riusuni sheuojën ba'iyë. ²⁸Cristo'ga te'e viaje se'ga junni tonni, ai jai jubë bain gu'a jucha ro'ire ai yo'oguë huani senjosi'quë baj'i. Ja'nca ba'iguëbi se'e ëñoguë raija'guë'bi. Ja'nca raiguë, bain gu'a juchare se'e tënoma'ija'guë'bi. Baguëre ëñajën ëjojën ba'icua, baguëni jo'caye beoye si'a recoyo ro'tajën ba'icua, ja'ancuare inguë raija'guë'bi. Bacuare inni, baguë carajeima'iruna sani baja'guë'bi.

10 ¹Moisés ira coca guanseni jo'case'ere ëñato, Cristo naconi bojojën ba'ija'yete te'e ruiñe masiye gare poremajën ba'iyë mai. Ro ëmëje'en se'gare masiye poreyë mai. Ja'an coca guanseni jo'case'e'ru jo'ya hua'na ziere Riusuna insitoca, si'a tëcahuëan jo'caye beoye insitoca, gare re'ojeiye porema'iñë mai. Riusu ba'iruna ti'anni, jo'ya hua'na zie insise'ebi recoyo tëno güeseza cacuata'an, gare re'o bain ba'iyë porema'iñë mai. ²Gare re'ojeiye poretoaca, ¿guere ro'tajën si'a tëcahuëan jo'yare huani insiye'ne? Riusuni ja'nca gugurini rëanni, ba jo'ya hua'na ziere insini, te'e jëana recoyo tëno güeseza cacuata'an, ¿queaca yo'oguë, yuta gu'a jucha yo'ose'ere recoyo huanoguë'ne? ³Riusuni ja'nca gugurini rëanni, baguëna insijën, maibi si'a tëcahuëan mai gu'a jucha yo'ojën ba'ise'ere ro'tani masiyë. ⁴Ja'an jo'ya hua'na zie, toro zie, chivo zie, ja'an

zie jañuse'ebi mai gu'a jucha tēno güeseyē gare porema'iñe sēani, jucha beo recoyo gare huanoma'iji maire.

⁵Ja'nca sēani, Cristobi bainguē runni, ěn yijana ti'anni, Riusuna cabi: Bain hua'nabi jo'yare huani, ba zie jañuse'ere mē'ēna ro insijēna, mē'ēbi yēma'iñē.

Ja'nca yēma'iguēbi yē'ēre rao bi'raguē, bain ga'nihuē baguēre yē'ēre re'huani raohuē mē'ē.

⁶Bain hua'nabi bacua gu'a jucha yo'ojēn ba'ise'ere senjoni saozā cajēn, bacua jo'yare huani, mē'ē misabēna tēoni, ēo güeseyē. Ja'nca ēo güesejēna, mē'ēbi gare bojoma'iñē.

⁷Ja'nca bojoma'iguēna, yē'ē yua mē'ē uti pēbē toyani jo'case'ere ēñani, ñaca caji: “Yureca, Riusu, mē'ē yēye'ru yo'oguē raisi'quē'ē yē'ē.

Ja'an coca toyani jo'case'ere ēñani, güina'ru yo'oguē raisi'quē'ē yē'ē” cahuē yē'ē, Riusuni cabi Cristo.

⁸Ja'nca caguē, Moisés ira coca toyani jo'case'ru yo'oyete ro'taguē, “Bain gu'a jucha senjoñete ro'tajēn, bacua jo'yare huani Riusuna ro insiye cato, mē'ēbi bojoma'iñē” cabi. ⁹Ja'nca canī, ja'n'rēbi ñaca cabi: “Mē'ē yēyete yo'oguē raisi'quē'ē yē'ē” cabi. Ja'nca caguēbi bain ja'anrē yo'ojēn ba'ise'e, jo'ya hua'na ziere Riusuna insijēn ba'ise'e, ja'anre gare se'e yo'omajēn ba'ijē'ēn, maini cani jo'cabi. Ja'nca cani jo'casi'quēbi Riusu mame tēnoja'ñete maini yure masi güeseji. ¹⁰Riusu yēyete yo'oguē raisi'quē'ē caguē, bainguē runni, mai gu'a jucha ro'ire junni tonbi. Te'e junni tonse'e se'gabi baguē ga'nihuēte Riusuna insini, maini recoyo tēnoni jo'cabi. Gare se'e mame tēnoñe beoji.

¹¹Yureca, judfo bain pairi hua'nabi Moisés ira coca, ja'anrē guanseni jo'casi coca caye'ru yo'ojēn, Riusu huē'e misabēte nēcājēn, bain jo'ya rase'ere huani, misabēna tēoni, Riusuna ro insini baguēni bojo güeseñu cajēn, ja'anre si'a umuguseña güina'ru yo'ojēn, ro yo'oyē bacua. Bain gu'a juchare senjoni, bacua recoyo tēno güeseñu cacuata'an, bacua recoyo tēno güeseyē gare porema'iñē. ¹²Poremajēna, Cristobi ti'anni, Yē'ē ga'nihuēte Riusuna insiza caguē, mai jucha ro'ire junni tonbi. Gare se'e junni toñe beoguēbi yureca Riusu jēja ca'ncona bēani, mai ta'yejeiye Ējaguēre re'huasi'quē bajil'i. ¹³Ja'nca ba'iguēbi baguēre je'o bacua ñu'ñojeija'ñete yureca ējoguē ba'iji. ¹⁴Maire ja'nca mame tēnosi'cuare re'huani jo'cabi baguē. Te'e junni tonse'e se'gabi si'a baguē bainreba, si'arēan ba'ija'cua, si'acuarē recoyo mame tēnoreba tēno güeseji. ¹⁵Ja'nca tēno güeseñuēna, Riusu Espiritubi maini ja'anre te'e ruiñe masi güeseji. Riusu coca cani jo'case'ere ēñato, ñaca caji:

¹⁶Yureca, ja'an umuguseña ba'ija'ye ti'anguēna, ěn cocarebare yē'ē bainna cani jo'caga'guē'ē yē'ē, caji Riusu.

Yè'è yèye si'ayete bacuani masi güeseja'guè'è yè'è.

Ja'anre bacuani si'a recoyoreba ro'ta güeseja'guè'è yè'è, caji Riusu.

17 Ja'n'rèbi, se'le yequèruna èñato, ñaca'ga caji:

Bacua gu'a jucha yo'ojèn ba'ise'ere gare se'le ro'tama'iguè ba'ija'guè'è yè'è, cani jo'cabi Riusu.

18 Ja'nca cani jo'casi'quèbi mai gu'a jucha yo'ojèn ba'ise'ere gare huanè yeye casi'què sèani, maibi jo'ya hua'nare huani, misabèna tèoni Riusuna insiye, ja'anre gare se'le yo'oye beoye ba'icua'è, mai gu'a jucha tèno güeseyete.

Debemos acercarnos a Dios

19 Yureca, yè'è bain hua'na, Jesús zie jañuni tonse'ebi recoyoreba tènosi'cua sèani, Riusu ba'irurebana gare huaji yèye beoye ti'añe porecua ba'iyè mai. 20-21 Riusu huè'è èn yija ba'i huè'ere cama'iñè yè'è. Ja'an sa'nahuèreba ba'i sonohuète cama'iñè. Pairi èjaguè se'gabi ba reosi canbi cacani, Riusu ba'irureba casiruna ti'añe, ja'anre cama'iñè. Jesús junni tonse'ebi ti'añe, ja'an ti'añete cayè. Riusubi yurera mame re'huaguèna, mai Èjaguè Jesucristo, mai ta'yejeiyereba pairi Èjaguè casi'què, ja'anguè naconi Riusu ba'irurebana ti'añe poreyè mai. Ti'anni, huajèreba huajè hua'na ba'ijèna, mai ba'iyete Riusuni sencaiguè ba'iji baguè. 22 Ja'nca ba'iguèna, Riusu ba'irurebana ti'anni bañuni. Jesucristoni si'a recoyoreba jo'caye beoye ro'tajèn, ti'anni bañuni. Mai gu'a jucha senjosi'cua ba'ijèn, recoyo tènoreba tènosi'cua ba'ijèn, bain huajè oco naconi mame zoasi'cua ba'ijèn, Riusu ba'irurebana ti'anni bañuni. Bain pairi èjacuabi bacua ga'nihuè zoani, tènosi'cua ruinjèna, bacua tènose'le'ru què'rè ai re'oye recoyo tènosi'cua ba'iyè mai. 23 Ja'nca ba'ijèn, mai Èjaguè inguè rai cocare cani jo'caguèna, jèja recoyo re'huani, baguè cani jo'case'ere gare jo'caye beoye si'a recoyo ro'tajèn, yequècuani Cristo ba'iyete quèani achojèn bañuni. Cristo yo'oja'yete cani jo'casi'què sèani, gare caraye beoye yo'oja'guè'bi baguè. 24 Ja'nca quèani achojèn, sa'ñeña si'a jèja yihuojèn bañuni. Yequècuani oijèn conjèn, re'oye yo'ojèn ba'ijè'èn, te'e ruiñe yihuojèn bañuni. 25 Mai ñè'cani Riusuni bojo umuguseñare gare huanè yeye beoye bañuni. Yequècua Cristo bain huanè yeye'ru huanè yeye beoye ba'ijè'èn. Te'eruna ñè'cani, Riusu cocarebare sa'ñeña yihuojèn, jèja recoyo re'huajèn ba'ijè'èn. Cristo èñojai umuguse yuara ti'anja'ñeta'an ba'iguèna, què'rè se'le ja'nca yo'ojèn ba'ijè'èn.

26 Ja'nca yo'oma'itoca, yequèrè gu'a juchana se'le bonèni yo'oma'iñe. Cristo te'e ruiñe ba'i cocare ye'yeni, ja'n'rèbi se'le gu'a juchana bonèni yo'otoca, Jesucristo junni tonse'ebi se'le recoyo tèno güeseye gare porema'iñè. 27 Riusu bènni senjoja'cua se'ga ba'iyè. Cristote ja'nca jo'cani senjotoca, Riusubi maini ai bèinreba bènni, baguère je'o bacua naconi

ja'an toabona jo'cani senjoja'guë'bi. ²⁸Moisés coca caní jo'case'ere ro'tani ye'yejë'ën. Ba coca guanseni jo'case'e'ru tin yo'oguëna, samucua o samutecuabi baguë gu'aye yo'ose'ere ëñani, bain jubëni quëajëna, bacuabi baguëni oiye beoye ba'ijën, baguëni huani senjoñe bareña. ²⁹Ja'nca huani senjorena, yureca Riusu Zinni gu'aye yo'oni, baguëre jo'cani senjotoca, baguë bënni senjoja'ñete ro'tajë'ën. Quë'rë ta'yejeiye bënni senjosi'quë ba'ija'guë'bi. Jesucristo junni tonni, baguë ziere jañuni tonni, maire recoyo tënoni, baguë bainrebare mame re'huani baguëna, ja'anguëbi Cristo yo'ose'ere ro gu'aye ro'tani, Cristote ro jo'cani senjoni, Riusu Espíritu ai ba'iye ro insise'ere gu'a güeni, ja'nca yo'otoca, Riusubi baguëni ai ba'iye ai bëinreba bëinguë ba'ija'guë'bi. ³⁰Mai hua'na Riusuni ye'yesi'cua sëani, baguë coca caní jo'case'ere ro'taye poreyë mai. “Yë'ë se'gabi bain gu'aye yo'ocuaní bënni senjoñë” caguë yihuobi Riusu. Ja'nca caní jo'casí'quëbi yequëruna toyani jo'ca güesebi: “Mai Èjaguëbi baguë bain gu'a juchare ëñani, baguë bënni senjoñete bacuana huo'hueja'guë'bi” caní jo'case'e ba'iji. ³¹Ja'nca ba'iguëna, mai ta'yejeiyereba Èjaguë Riusubi bain gu'a juchare ëñani, bënni senjoreba senjoñe masiguëna, baguë bënni senjoja'ñete ro'tani ai huaji yëjën, gare bënni senjo güeseye beoye bañuni.

³²Mësacua yua Cristoní quë'rë ru'ru ye'yese'ere ro'tajë'ën. Cristo bainreba runni, ja'nrebi yequëcuabi je'lo bajëna, mësacuabi gare ya'jaye beoye ai ba'iye ai yo'ojën ba'ë. ³³Bain hua'nabí ëñajëna, mësacuaní ai gu'aye cajën, mësacuaní ai jëja huaijëna, mësacuabi ai yo'ohuë. Mësacua bainre'ga güina'ru gu'aye yo'ojëna, mësacua'ga bacua naconi te'e oijën, bacuare conjën ai yo'ohuë. ³⁴Mësacua bainre preso zeanni bajëna, mësacuabi bacuaní ai oijën conjën, bacuaní ëñajën sa'ë. Mësacuare je'lo bacuabi mësacua bonse, mësacua yijaña, si'ayete ro tëani base'eta'an, mësacua yua ai bojo recoyo re'huahuë. Mësacua carajeiye beoye baja'yete ro'tani, Quë'rë ai re'oye coní baja'guë'ë yë'ë cajën, bacua bonse tëase'ere ëñani, ai bojo recoyo re'huahuë mësacua. ³⁵Ja'nca coní baja'cua sëani, Jesucristote jo'caní senjoñe beoye ba'ijë'ën. Baguëni jo'caye beoye si'a recoyo ro'tajën ba'itoca, Riusubi baguë bayete mësacuaná ai ba'iye ro insireba insija'guë'bi. ³⁶Ja'nca ba'ija'cua sëani, quë'rë jëja recoyo bayete Riusuni senjë'ën. Ai yo'ojën ba'itoca, Riusu yëye se'gare yo'ozá cajën, güina'ru ya'jaye beoye yo'ojën ba'ijë'ën. Si'aye yo'oni tējini, ja'nrebi Riusu ba'i re'otona ti'anni, baguë bayete te'e coní baja'cua'ë. Baguë coca caní jo'case'ere ro'tani, jëja recoyo re'huani bajë'ën:

³⁷ Rëño ñësebë se'ga ëjojën ba'ijë'ën.

Yë'ë Zin cuencuesí'quëbi te'e jëana mësacuaná ti'anja'ñeta'an ba'iji.

³⁸ Ja'nca ba'iguëna, mësacua yua yë'ë re'o bainreba cuencuesí'cua sëani, yë'ë Zinni si'a recoyo ro'tajën ba'ija'cua'ë.

Baguëni si'a recoyo ro'taye ya'jatoca, mësacuare bojoma'iguëbi gare se'le re'oye ëñama'inë yë'ë.

³⁹Ja'an cocare cani jo'caguëna, mai ba'iyete ro'tajë'n. Riusu bain ba'iyete gare ya'jaye beoye ba'iyë mai. Yequëcuabi ya'jani, Cristote jo'cani senjojëna, Riusubi bacuani bënni senjoja'guë'bi. Riusubi baguë yo'oja'yete cani jo'caguëna, mai'ga baguë yo'oja'yete si'a recoyo ro'tajën, Riusu naconi carajeiye beoye ba'ijën, Riusu bainreba re'huasi'cua ba'ija'cua'ë mai.

La fe

11 ¹Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'taye masiye yënica, ën cocare achani ye'yejë'n. Riusu yo'ojai cocare si'a recoyo ro'tajën banica, baguë cani jo'case'ere'ru güina'ru yo'oja'yete masireba masiyë mai. Mai ñaco se'gabi ëñani masiye porema'icuata'an, mai recyobi ro'tani, baguë yo'oja'yete masireba masiyë mai. ²Mai ira bain ba'isi'cuabi Riusu yo'ojai cocare si'a recoyo ro'tajëna, Riusubi bacuani re'oye ëñani, bacuani bojobi.

³Ja'nca si'a recoyo ro'tajën banica, Riusu ën re'oto re'huani jo'case'ere te'e ruiñe masiyë mai. Riusu se'gabi coca caguë guansequëna, si'a ën yija re'oto saji'i. Ja'anre te'e ruiñe masiyë mai. ¿Guebi re'huani jo'caguë'ne? cato'ga, baguë re'huani jo'casi re'otore ëñani, Riusu yo'ose'ereba'ë cajën, si'a recoyo ro'tani masiyë mai.

⁴Ja'nca sëani, mai ira bain ba'isi'cuabi Riusuni si'a recoyo ro'tajën ba'ise'ere ro'tani ye'yejë'n. Abel hue'eguë ba'isi'quëbi Riusuni si'a recoyo ro'taguë sëani, baguë bayete Riusuna insini jo'caguë, Cain insise'e'ru quë'rë re'oye Riusuna insini jo'caguëña baguë. Ja'nca insini jo'caguëna, Riusubi Abelni ëñani bojoguë, baguë insini jo'case'ere coni baguëña. Ja'nca coni baguëna, Riusu re'oye ëñani bojose'e, Abel yua re'o bainguë ba'ise'e, ja'anre masiyë mai. Abel yua junni tonsi'quëta'an, baguë si'a recoyo ro'tani yo'ose'ere ëñani, Riusu re'oye yo'oja'yete masiyë mai.

⁵Enoc'ga Riusuni si'a recoyo ro'taguëre sëani, Riusubi baguëni bojoguë ëñani, Junni huesëye beoye ba'ija'guë caguë, baguëte ro huajë tëani saguëña Riusu. Saguëna, bainbi baguëte tinjañe gare poremateña. Yureca, Riusu coca cani jo'case'ere ëñato, Enoc re'oye yo'ose'ere masiyë mai. Si'a Enoc ba'isi umuguseñabi Riusuni bojo güesequë baquëña. ⁶Mai hua'na'ga Riusuni bojo güeseye yënica, Riusuni si'a recoyo ro'taye bayë. Ro'tama'itoca, Riusuni bojo güeseye gare porema'liñë mai. Riusuna ti'anni bojoye yënica, Riusu ba'iyete si'a recoyo ro'taye bayë. Ja'nca si'a recoyo ro'tajën, Riusure cu'ereba cu'enica, baguë ba'iyete maini ëñoni, maini ai bojo güeseji baguë.

⁷Noe'ga Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'taguëna, Riusubi baguë re'o bainguë ba'iyete ëñani bojoguëña. Riusubi ën re'otore ñu'ñojeija'ñete Noeni quëani, yogute yo'oye guansequëna, Noebi ro baguë ñacobi ëñani,

Riusu yo'oja'yete masiye gare porema'iguëta'an, Riusu guansese'ere achani, te'e ruiñe yo'oni, ba yogute re'huani, baguë te'e bainre huajë hua'na ba'i güeseguëña. Ja'nca si'a recoyo ro'tasi'quëre sëani, Riusu re'o bainguëre re'huasi'quë baquëña. Si'a gu'a bainbi baguë recoyo ro'tani yo'oguë ba'ise'ere ëñani, bacua bënni senjoja'ñete masiye porereña.

⁸Abraham'ga Riusuni si'a recoyo ro'taguë, Riusu guansese'ere achani, Jaë'ë cani yo'oguëña. Më'ë yija coni baja'ye, ja'an yijana saijë'ën caguë guansequëna, Abrahambi sai bi'raguëña. Baguë saija'rute huesëguëta'an, huëni saquëña. ⁹Sani, baguë coni bajai yijana ti'anni, tin bain ba'iruta'an, bëani baquëña. Ja'nca ba'iguëbi Riusu insija'yete si'a recoyo ro'taguë, ro jo'ya ga'nihuëan huensi huë'e carajei huë'e se'gare baquëña. Baguë mamacua Isaac, Jacob, ja'ancua naconi te'e ba'iguë, si'acuabi Riusu insija'yete ëñajën ëjojën bateña. ¹⁰Riusu huë'e jobo gare carajeima'i jobo, ja'anruna bëani bazaniñë caguë ëjoguë baquëña Abraham.

¹¹Sara'ga Riusu yo'ojai cocare si'a recoyo ro'tago bacoña. Ai ira hua'go ba'igota'an, Riusu cani jo'case'e'ru zin hua'guëre të'ya rani bazaniñë cago ëjogoña. Baguë cani jo'case'ere'ru güina'ru yo'oja'guë'bi cagona, Riusubi ta'yejeiyereba yo'oni, bagoni zin ba güeseguëña. ¹²Ja'nca sëani, ja'an hua'guë Abraham hue'eguë, ai ira hua'guë zin cu'eye gare porema'isi'quëta'an, zin hua'guëni baguëna, baguë bain yo'je raisi'cuabi ai ba'iyë ai jai jubë jaijeijateña. Ma'choco hua'i, ziaya yëruhua mejara'carëan, ja'anre cuencueye poretoca, Abraham bain raisi'cua yua quë'rë jai jubë bateña.

¹³Ja'ancuabi Riusu insija'yete yuta comajën, Riusuni jo'caye beoye si'a recoyo ro'tajën, ën yijare jo'cani senjoni junteña. Bacua recyobi Riusu insija'yete so'obi ëñani bojoreña. Ja'nca bojojën careña: “Riusu bayete coni baja'cua sëani, ro ën yija ba'iyete gare jo'cani senjoñu” careña, ën yijare rëño nësebë se'ga ba'ija'cua sëani. ¹⁴Ja'nca cacuare achato, ëñere masiyë mai. Bacua si'arën ba'ijai yijare cu'eyë bacua. ¹⁵Bacua etani jo'casi yijare cu'eye ro'tamateña. Ja'anrute ro'tanica, ja'anruna go'iyë porere'ahuë. ¹⁶Ja'anruna go'imal'icua sëani, quë'rë ai re'o yija guënamë ba'i yija, ja'anruna sani bañu cajën, ëjojën ba'iyë. Ja'nca ba'ijënna, Riusubi baguë huë'e jobore bacuare re'huacaji'i. Re'huacaquëna, bacuabi baruna ti'añe ëjojën, Yë'ë Taita Riusu cajënna, Riusu'ga bacuani ai bojoreba bojoi.

¹⁷Ja'nrebi jë'te, Riusubi Abraham te'e ruiñe recoyo ro'tayete masiza caguë, Abrahamni coca guansequëña. “Më'ë zin Isaacre misabëna tëoni, baguëte boni, yë'ëna insijë'ën” caguë guansequëña. Ja'nca guansequëna, Abraham yua Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'taguëbi Riusu guansese'ere yo'o bi'raguëña. Baguë zin gaña hua'guë, Riusu cani jo'case'e'ru baguëna insisi'quëreta'an, baguëte Riusuna go'ya bi'raguëña. ¹⁸Isaac ba'iyete cato,

Riusu coca cani jo'case'ere ëñani masiyë: “Isaac se'gabi zin cu'eguëna, më'ë bain yo'je raija'cuabi ai jai jubë jaijeija'cua'ë” cani jo'caguëña Riusu. ¹⁹Ja'nca cani jo'caguëna, Abrahambi Riusu guansese'ere achani, ja'ansi'quë caguëña: “Baguëte Riusuna insitoca, junni huesëtoca, Riusubi baguëte huajë hua'guëre se'e re'huaye masiji” caguëña. Ja'nca cani, ja'nрэби Riusuna insi bi'raguëna, Riusubi baguëte huajë hua'guëre go'yaguëña. Riusu raoja'guë junni tonni huajë raija'yete masi güeseguëña.

²⁰Ja'nрэби jë'te, Isaacbi Riusuni si'a recoyo ro'taguë, baguë mamacua Jacob, Esaú hue'ecuani Riusu re'oye yo'ojai cocare cani jo'caguëña.

²¹Ja'nрэби Jacob yua ai ira hua'guë ju'in bi'raguëbi Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'taguë, baguë ro'oguë sai tubëna rëanni rohuoni, Riusuni recoyo bojoguë, baguë naje hua'na, José mamacua, ga ba'i hua'guëni Riusu re'oye yo'ojai cocare cani jo'caguëña. ²²Ja'nрэби jë'te, José junni huesë umuguseña ti'anguëna, José yua Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'taguëbi baguë baina cani achoguëña: “Israel bainbi Egipto yijabi gare saijëna, yë'ë gu'anre sani, Riusu insijai yijana sani tanjé'ën” cani achoguëña.

²³Ja'nрэби Moisesre të'ya rani, baguë pë'caguë sanhuëbi baguëte ëñani, Ai re'o hua'guë ba'iji cajën, Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'tajën, baguëte samute ña'anguë hua'i yahueni bareña. Bain ëjaguëbi zin huaiye guansesi'quëta'an, gare huaji yëye beoye baguëte yahueni bareña.

²⁴Ja'nрэби Moisesbi ira hua'guë runni, Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'taguëbi bain ta'yejeiye ëjaguë Faraón mamacote jo'cani senjoguëña. Bago mamaquë ba'iyë yëma'inë yë'ë caguë, ²⁵yë'ë gaje bain naconi te'e baza caguëña. Faraón huë'ere ba'iguë, gu'a jucha yo'oni rëño ñësebë se'ga bojoguë ba'iyë yëmaquëña. Baguë te'e bain naconi ba je'o bacua ro'ire ai yo'oye ru'ru yëguë baquëña. ²⁶Ai yo'oguë ba'iguëta'an, Riusu Raoja'guëreba ai yo'oja'yete ro'tani, Riusu insija'yete ai bojoguë ro'taguëña. Egipto yija bonse se'gare coni baye yëma'iguëbi Riusu ta'yejeiyereba insija'yete quë'rë bojoguë coza caguëña. ²⁷Ja'nca cani, Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'taguëbi Egipto yijare jo'cani senjoguëña. Bain ëjaguë Faraonbi ai bëinguëta'an, baguëni huaji yëmaquëña. Riusu ba'iyete bain ñacobi ëña'ne porema'iguëta'an, baguë recoyobi ëñani masiguë baquëña. Ja'nca ba'iguëbi ai jëja bani, Faraonni huaji yëmaquë baquëña Moisés.

²⁸Riusubi guansequëna, Moisés yua Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'taguëbi Pascua yo'ozä caguë, ba oveja bonsëguëte huani, baguë ziere inni, Ba ru'ru të'ya raisi'quëre huani senjoja'guëbi maire huesoma'ija'guë caguë, ba ziere bain huë'e anto sa'ro ca'ncoñana cha'juani jo'caye guansequëña. ²⁹Ja'nрэби, Israel bainbi Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'tajën, Ma Zitarate je'enjën sateña. Yija ma'aja'an saiye'ru jobo zitara saijën jenteña. Je'enjëna, Egipto bain hua'nabi, Bacuana tuni huaiñu cajën be'tereña. Be'teni huaiye ro'tacuata'an, zitarana rucani huesëreña.

³⁰Ja'n'rëbi jë'te, Riusu bainbi baguë yo'oja'yete si'a recoyo ro'tajëna, Jericó huë'e jobo gata tu'ahuëbi ñañani tanguëña. Siete umuguseña të'ljeiye ganijëna, ñañani tanguëña. ³¹Tanguëna, Rahab hue'ego, ba huë'e jobo baingo, ëmë yësi'cota'an, Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'tago sëani, bago bain Riusuni achama'icua naconi huesëmacoña. Riusu bain yahue ëñajën rajëna, bagobi bojogo, bacuani caca güeseni congöña. Ja'nca re'oye yo'osi'co sëani, huesëni carajeimacoña.

³²Yequëcua'ga Riusu bain hua'na yo'ojën ba'ise'ere quëaye caraji yë'ëre. Gedeón, Barac, Sansón, Jefté, David, Samuel, yequëcua Riusu bain raosi'cua, bacua yo'ojën ba'ise'ere quëaye caraji yë'ëre. ³³Bacuabi Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'tajën, yequëcuabi ai jai jubëan bainni guerra huani zeanreña. Yequëcuabi gu'a bainni justicia yo'oreña. Yequëcuabi Riusu insija'yete ya'jaye beoye ëjoni coreña. Yequëcuabi airu yai ainja'ñete ëñani, airu hua'nani quë'rë jëja bajën ënsereña. ³⁴Yequëcuabi, ai jai toa uni si'aguëna, yayoreña. Yequëcuabi, bain huani senjocua rajëna, jëajën gatini sateña. Yequëcua jëja beo hua'na ba'icuata'an, ta'yejeiye yo'oni, jëja bacuare saoni senjoreña. Yequëcua guerra huajën saisi'cuabi ta'yejeiye yo'oni, bacuare je'o bacua si'acuani zeanreña. Yequëcuabi, tin yija soldado jubëan rajëna, bacuani bi'rani saoreña. ³⁵Yequëcua romí hua'na'ga Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'tajëna, bacua bain junni huesëcuabi go'ya rani bacuana ti'anni bateña.

Yequëcua Riusu bain hua'na'ga ai yo'oreña. Gu'a bainbi ai jëja huajën si'nsejën, Yëquëna yo'ojën ba'iyë'ru te'e yo'ojën ba'itoca, mësacuare huajë hua'nare etoyë careña. Cajëna, Riusu bainbi sehuoreña: “Bañë. Mësuacuabi yë'ëre huani senjotoca, Riusu naconi ba'iguë quë'rë re'oye bojoguë ba'ija'guë'ë yë'ë” cajën sehuoreña. ³⁶Sehuojëna, yequëcua gu'a bainbi yequëcua Riusu bainre ai hui'ya jayareña. Yequëcuare ga'ni za'zabobi ai jëja si'nserëña. Yequëcuare preso zeanni guënameñabi huenni ya'o huë'ena guaoni jo'careña. ³⁷⁻³⁸Yequëcuare guerra hua hua'tibi huani senjoreña. Yequëcuare ai gu'aye yo'oreña. Beo re'otona saoni senjojëna, Riusu bainbi oveja ga'ni, chivo ga'ni, ja'anbi sayani beo re'otore ba'ijën, aonre cu'e ganojën, ai yo'oreña. Aon gu'ana ju'injën, oco ëayena ju'injën, ja'si neni ai yo'ojën, beo re'oto, cu re'oto, si'a re'otore ba'ijën, aonre cu'e ganojën, yija gojeñana cainjën ai yo'oreña. Ai yo'ojëna, gu'a bainbi careña: “Mësuacuabi Riusure jo'cani senjotoca, mësuacuare huajë hua'nare etoyë yëquëna” cajëna, bacuabi yëma'iñe sehuoreña. Ja'nca sehuojën, ën yija bainbi bacuani ai gu'aye yo'ojëna, ën yijare gare ba'iyë ro'tamajën bateña. Quë'rë re'o hua'na sëani, quë'rë re'orute ba'iyë ro'tajën ëjoreña. ³⁹Ja'nca ëjojën, Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'tajën, Riusu re'o bain casi'cua ba'icuata'an, Riusu ta'yejeiyereba insija'ye, ja'an cani jo'case'ere yuta comajën, junni tonreña. ⁴⁰Riusu

ta'yejeiye yo'oja'ye, Cristote raoye yuta caraguëna, Riusu ta'yejeiye insija'yete ëjoye bareña. Ëjoni, ja'nrëbi jë'te, mai naconi Cristoni te'le zi'inni ba'ijën, si'a jubëbi Cristo re'o bainreba runni ba'iyete bareña.

Fijemos la mirada en Jesús

12 ¹Yureca, mai ira bain ba'isi'cua ai jai jubëbi Riusu yo'oja'yete si'a recoyo ro'tajën, mai yure yo'oja'yete ëñajën ëjoye'ru ba'ijënna, mai'ga Riusu yëyete si'a jëja yo'ojën bañuni. Si'a gu'a jucha guaja beoye yo'ojën ba'iyete gare jo'cani senjoni, gare gu'a recoyo re'huaye beoye bañuni. ²Jesús ba'iyete se'gare ro'tajën, baguëni si'a recoyo ro'tajën, Riusu yëyete si'a recoyo ro'tajën bañuni. Jesucristo si'a jëja yo'oguë ba'ise'ere ro'tani, Riusu bojo güeseja'yete ëjoguë ba'ise'e'ru baji'i. Ga bainbi baguëni ai gu'aye yo'ojën, gu'a bainre huani senjoñe'ru yo'ojën, crusu sa'cahuëna baguëte quenjën, baguëte huani senjojënna, baguëbi jëaye gare ro'tama'iguë baji'i. Yë'ë Taita naconi bojoreba bojoguë baza caguë, junni tonbi baguë. Junni tonni, ja'nrëbi se'le go'ya rani, Riusu jëja ca'ncona bëani, ai ta'yejeiyereba Ëjaguëre re'huasi'quë baji'i Jesús.

³Mësacuabi jëja beo recoyo re'huama'iñe cajën, baguë ai yo'oguë ba'ise'ere ro'tani, gare guajaye beoye Riusu yëyete si'a jëja yo'ojën ba'ijë'ën. Gu'a bainbi baguëni je'o bani, baguëni gu'ayereba gu'aye yo'ojënna, mësacua ai yo'oyete oimajën ba'ijë'ën. ⁴Mësacuabi gu'a jucha gare yo'oma'iñe cajën, ai yo'ojën ba'icuata'an, Jesús ai yo'oguë ba'ise'e'ru ai yo'oye caraji mësacua. Jucha yo'oye beoye ba'iyete cajën, yuta junni tonma'ë mësacua. ⁵Ja'nca junni tonma'icuabi Riusu yihuo coca canni jo'case'ere huanë yeye'ru ëñoñë mësacua. Riusubi baguë mamacuani bojora'rë huaiguëna, baguë yëyete yo'oye ye'yejën ba'ijë'ën. Ën cocare achani ro'tajë'ën:

Riusubi më'ëni bojora'rë huaiguëna, Riusure gu'aye ro'tama'ijë'ën, mami.

Ja'nca huaiguëna, baguë yo'ore ya'jama'ijë'ën.

⁶Si'a baguë bain re'huasi'cua, baguë mamacua caguë, ja'ancuani ai yëreba yëguë sëani, bacua si'acuani bojora'rë huaiguë, bacuani re'oye ye'yoji baguë.

⁷Ja'an cocare achani, Riusu bojora'rë huaiyete ye'yeni masijë'ën. Mësacuani ja'nca huaitoca, baguë mamacuani yo'oye'ru mësacuani bojora'rë huaiguë ye'yoji. Pë'caguë sanhuë bojora'rë huaiyete ro'tani ye'yejë'ën. Bacua zin hua'nani ai yëtoca, bacuani bojora'rë huaijën ye'yoyë. ⁸Riusu'ga si'a baguë bainni ai yëguë sëani, si'acuani bojora'rë huaiguë ye'yoji. Mësacuani bojora'rë huaima'itoca, mësacuani yëma'iji. Ro huacha zin hua'na ba'icuare'ru mësacuani ëñaji. ⁹Mai pë'caguë sanhuë'ga maini bojora'rë huaijënna, bacuani ai re'oye ëñajën,

Jaè'è cajèn ba'nhuè mai. Ja'nca cajèn ba'isi'cuabi mai Taita Riusu carajeima'iguèni què'rè ai re'oye èñajèn Jaè'è cajèn ba'itoca, baguè naconi gare carajeiye beoye ba'ija'cua'è. ¹⁰Mai pè'caguè sanhuèbi maini bojora'rè huaito, ro bacua yèye se'gare yo'ojèn, rēño nēsebè se'ga maire huaijèn ba'nhuè. Mai Taita Riusu'ga maire huaito, maini re'oye ye'yoye se'gare ro'tani, baguè jucha yo'oye beoye ba'iyè'ru gare jucha beocuare maire re'huani, maini baji. ¹¹Maire ja'nca huaiguèna, maibi yurera ai yo'oyè. Gare bojoma'iñe huanoji. Ai ja'siye ai yo'oguèta'an, Riusu ba'iyete bojora'rè ye'yèjèn, recoyo re'o huanofne ba'icua ruinjèn, Riusu re'o bainre re'huasi'cua ba'iyè mai.

El peligro de rechazar la voz de Dios

¹²Ja'nca sèani, Riusu bojora'rè huaise'ebi ai yo'otoca, gu'aye ro'taye beoye ba'ijè'èn. Ro guajaye beoye ya'jamajèn ba'ijè'èn. Recoyo pa'npò èaye beoye ba'ijèn, jèja recoyo re'huani, ¹³Riusu yèyete te'e ruiñe yo'ojèn ba'ijè'èn. Mèsacua jubè bain ba'icua yequècuabi Riusu yèyete te'e ruiñe yo'oye ti'anma'itoca, bacuare ro jo'cani senjomajè'èn. Bacuare oijèn conjèn, bojora'rè yo'ojèna, recoyo jèja bacuare re'huasi'cua ba'ija'cua'è.

¹⁴Mèsacua porese'e'ru yo'ojèn, si'acuani recoyo bojo güesejèn ba'ijè'èn. Sa'ñeña coca huamajèn ba'ijè'èn. Mai Èjaguè Riusu jucha beoyete ro'tajèn, baguè ba'iyè'ru ba'iyè ro'tajèn, mèsacua porese'e'ru baguè yèyete yo'ojèn ba'ijè'èn. Ja'nca yo'oma'itoca, Riusu naconi te'e ba'iyè gare porema'iñè. ¹⁵Mèsacua te'e jubè bainre èñajèn, si'acuare Cristoni recoyo bojoye conjè'èn. Yequècuabi Cristore bojoma'itoca, yequèrè sa'nti recoyo re'huani, bacua bainni gu'aye ro'ta güeseyè. Gu'aye ro'ta güesetoca, ai jai jubè bainbi güina'ru gu'aye ro'tani, Riusu senjosi'cua ruiñè. ¹⁶Yequècuabi sa'ñeña yahue bani a'ta yo'oma'iñe cajèn, si'a mèsacua te'e jubè bainre èñajèn conjèn ba'ijè'èn. Yequècua'ga mai Èjaguè yèyete yo'oye jo'cani senjomajè'èn cajèn, si'a jubè bainre èñajèn conjèn ba'ijè'èn. Mai ira bainguè ba'isi'què Esaú hue'eguè ba'isi'què, baguè yo'ose'ere ro'tani ye'yèjè'èn. Èja mami hue'eguè sèani, baguè taita bayete si'aye conì baja'guè baquèña. Ja'nca ba'iguèbi baguè yo'jeguè aon conì aiñe ro'ire baguè èja mamire baguèna insiguèña. ¹⁷Insini, ja'nrebi jè'te, baguè taita bayete coza caguèna, baguè taitabi ènseguèña. Baguèna insiye poremaquèña. Esaúbi ai ota oiguè senguèreta'an, baguè taitabi tin yo'oye gare beoguèña. Mèsacua'ga Esaú yo'ose'ere ro'tani, Cristo yèyete yo'oye gare jo'cani senjomajèn ba'ijè'èn.

¹⁸Mèsacua yua Riusu ba'iruna ti'anni baguèni bojoto, Israel bain ai ba'irèn ba'isi'cua ti'añe'ru ti'anma'icua'è. Bacua'ga Riusu cubèna ti'anni èñato, ai huaji yèye huanoguèña bacuare. Ai jai toa zènguèña. Zijei re'otò cato, ai na'isibè baquèña. Ai jèja tutuguèna, ¹⁹ja'nrebi Riusu coneta

juiye achoguëña. Ja'nrëbi ai jëja coca caye achoguëña. Ja'nca achoguëna, bain hua'nabi achani, Se'e ja'an coca caye beoye ba'ijë'ën, Riusuni senteña. Ja'nca caguëna, bacuabi ai huaji yëjën, achaye poremateña. ²⁰Riusubi coca guansegüë, “Yë'ë ba'i cubëte pa'roma'ijë'ën. Bain hua'na, jo'ya hua'na'ga pa'rotoca, gatabi, hui perebi huani senjojë'ën” caguë guansegüëna, bacuabi ai huaji yëjën, Riusu guanse cocare quë'rë se'e achaye ti'anmateña. ²¹Moises'ga Riusu cubëte ëñaguë caguëña: “Ai huaji yaye'ë. Ai huaji yëguë to'ntoyë yë'ë” caguëña.

²²Mësacuata'an yua Riusu ba'iruna ti'anto, ën yija Jerusalén huë'e jobona ti'anmaë'ë mësacua. Riusu guënamë re'oto, baguë bainreba në'cajairu, baguë ta'yejeiye huë'e jobo mame re'huasiru, ja'anruna ti'anni, mai ta'yejeiye Riusuni ëñañe poreyë mësacua. Ja'anruna ti'anni ëñato, Riusu guënamë re'oto yo'o con hua'na ai jai jubëbi bojoreba bojojën nëcayë. ²³Cristo bainreba ai jai jubë mame recoyo re'huasi'cua bacua ëja mami hue'ejën ba'icua, ja'ancuabi te'erute në'casi'cua ba'iyë. Mai ta'yejeiyereba Riusu yua baguëre je'o bacuani bënni senjoni tējisi'quëbi yua ja'anrute ba'iji. Riusu re'o bain casi'cua, baguë yëyete ya'jaye beoye yo'ojën ba'isi'cua, ja'an re'o bain ba'iyë'ru re'huasi'cuabi ba'iyë. ²⁴Mai ta'yejeiyereba Jesús hue'eguë'ga ba'iji. Mai ba'iyete Riusuni sencaiguëbi mai ro'ire mame coca caní jo'ca güeseza caguë, baguë zie jañuni tonse'ebi maire recoyo mame re'hua güesebi. Abel zie jañuni tonse'ëru tin ba'iji. Abel ziere ro'tato, Cainre bënni senjose'e se'gare ro'tayë. Jesús ziere ro'tato, mai jucha saoni senjose'e se'gare ro'tayë. Mai mame re'huase'ere ro'tajën bojoyë.

²⁵Riusubi yurera mësacuani coca caguëna, mësacua ëñare bajën, baguë cocare te'e ruiñe achajën, baguëte güeye beoye ba'ijë'ën. Israel bain ru'ru ba'isi'cuabi, Riusubi ën yijare baguë guanse coca caní jo'caguëna, ro achajën, baguëte gu'a güereña. Güerena, Riusubi bënni senjoguëna, gare jëaye beoye bateña. Ja'nca batena, mësacua quë'rë ai ta'yejeiye ëñare bajën, Riusu coca guënamëbi caní jo'caguëna, te'e ruiñe achajën, baguëte güeye beoye gare ba'ijë'ën. Baguëte güetoca, quë'rë ta'yejeiye ai bënni senjosi'cua ba'ija'cua'ë mai. ²⁶Riusubi Israel bain ru'ru ba'isi'cuani guanse coca caní jo'caguëna, yijabi ai ñu'cuye baquëña. Baguëna, yurera baguë mame coca caní jo'case'ere achajë'ën: “Yë'ë se'e ñu'cue güeseye yurera ti'anja'ñeta'an ba'iji. Ën yija re'oto, guënamë re'oto'ga, mai ëñañe poreyete gare ñu'cue güeseni tējijyë” caní jo'cabi Riusu. ²⁷Baguë coca “Gare ñu'cue güeseni tējijyë” ja'an cocare ro'tato, baguë ën re'oto re'huani jo'case'e, mai ëñañe poreyete, ja'anre ñu'cue güesequëna, si'aye beoru ñañani tainguëna, saoni senjoja'guë'bi baguë. Ja'nca saoni senjoguëna, baguë ba'i re'otobi gare ñañani tainma'iguë sëani, gare si'arën bëani ba'ija'guë'bi ba'iji. ²⁸Ja'nca ba'iguëna, Riusu

carajeima'li re'otore ro'tajën, Riusuni surupa cajën bojojën bañuni. Maibi ja'an re'oto ba'iyete coní baja'cua sèani, Riusuni si'a recoyoreba ai yějën, baguè ta'yejeiyereba ba'iyete bojojën, baguèni gugurini rëinjën, ²⁹mai Riusubi toa uni si'aye'ru gu'a bainre bënni senjoguè sèani, baguè ta'yejeiye yëye se'gare te'e ruïne yo'ojën bañuni.

Como agradar a Dios

13 ¹Yureca, mësacua te'e huè'e bainni oijën coñe'ru Cristo bainre'ga ai oijën conjën ba'ijj'ën. ²Mësacuabi bacuare huesëjën ba'itoca, mësacua huè'ena bacuare choini, bacuare bojojën cuirajën ba'ijj'ën. Gare güeye beoye bacuare cuirajën ba'ijj'ën. Yequëcuabi ja'nca cuirajën, Riusu raosi'cua ba'ijjënna, huesëhuè. Bacuare cuirajënna, Riusubi ba bainni què'rè ai ba'iyè re'oye yo'obi.

³Riusu bain preso zeansi'cuare'ga oijën conjën cuirajën ba'ijj'ën. Bacuare huanè yema'ijj'ën. Bacua ai yo'ojën ba'iyete ro'tajën, bacuani recoyo ai ba'iyè ai oijën conjën ba'ijj'ën. Yequëcua, Riusu yo'o coñe ro'ire si'nse'si'cua, ja'ancuare'ga oijën conjën ba'ijj'ën. Mësacua bainreba te'e zi'inni ba'icua sèani, bacuabi ai yo'ojënna, oijën conjën ba'ijj'ën.

⁴Mësacua si'acuabi huejasi'cua banica, mësacua sa'ñeña bayete te'e ruïne ro'tajën ba'ijj'ën. Yequëcuani yahue baye beoye ba'ijj'ën. Ja'nca yahue bani a'ta yo'ocua ba'ijjënna, Riusubi bacuare ai bënni senjoja'guè'bi.

⁵Curire ba ëaye beoye gare ba'ijj'ën. Mësacua baye se'gare ro'tajën, Riusu insise'ere bojojën ba'ijj'ën. Riusu cani jo'case'ere ro'tajën, baguè conni cuirayete masijj'ën: “Mësacua bonse carayete masiyè yè'ë. Mësacuani gare jo'cani senjoma'iguè'bi mësacuani re'oye conni cuiraja'guè'ë yè'ë” maini cani jo'cabi Riusu. ⁶Ja'nca cuiraguè sèani, maibi jëja recoyo re'huani, bainni bojojën caye poreyè:

Mai Èjaguè Riusubi yè'ëni conni cuiraye masiji.

Ja'nca masiguèna, bainbi yè'ëni gu'aye yo'oye ro'tatoca, gare huaji yëye beoye ba'iyè yè'ë.

Ja'an cocare cajën, Riusuni bojojën bañuni.

⁷Cristo bain ëjacuabi Riusu cocarebare mësacuani què'ani ahojënna, bacua yo'ojën ba'ise'ere, bacua si'a recoyo ro'tajën ba'ise'ere, bacua ën yija ba'isi umuguseñare, ja'anre ro'tani, bacua yo'ojën ba'ise'e'ru güina'ru yo'ojën ba'ijj'ën.

⁸Bacuabi beojënna, Jesucristoca gare carajeiye beoye mai naconi si'arën ba'iji. Baguè coca cani jo'case'e'ru gare tin yo'oye beoye ba'iji.

⁹Ja'nca sèani, yequëcuabi tin cocare ye'yojën raijënna, gare coque güesema'ijj'ën. Riusubi maire jo'caye beoye conni cuiraguè sèani, baguè coñe se'gare ro'tani, jëja recoyo re'huani ba'ijj'ën. Judío ëjacuabi ti'anni, Ja'an aonre ainma'itoca, jëja recoyo re'huani huajëyè, ja'an cocare guanse

bi'ratoca, bacuani achama'lijë'n. Ja'an guansese'ere achani yo'ocuaca re'oye ba'imali'ñë.

¹⁰Mai ba'iyete cato, Cristobi mai ro'ire junni tonguëna, Riusubi ai ta'yejeiye yo'oguëna, baguë bain ruën'ë mai. Ruinjëna, judío bainbi, Riusu bain ruiñu cajën, Moisés ira coca guanseni jo'case'ere achani te'e ruiñe yo'ojën ba'iyë. Ja'nca yo'ojën ba'icuabi mai naconi Riusu bain ba'iyë gare porema'ñë. ¹¹Ja'nca ba'iyë porema'ñëte masiye yëtoca, Moisés ira coca cani jo'case'ere ëñani ye'yejë'n. Pairi ta'yejeiye ëjaguëbi jo'ya hua'nare huani, bacua ziere inni, Riusu Ba'irureba casiruna cacani, bain gu'a juchare saoni senjojë'n caguë, Riusuna insiguë baquëña. Insini, ja'nrebi jo'ya hua'na ga'nihuëanre huë'e jobo ca'ncona sani ëoguë baquëña. Ja'nca cani jo'case'eru yo'ojën bateña. ¹²Ja'nrebi yo'je, Jesusbi mai gu'a jucha ro'ire crusu sa'cahuëna junni tonguë, baguë ziere jañuni tonguë, ja'nca yo'oguëbi judío bain huë'e jobo ca'nco reosi'quë baji'i. ¹³Ja'nca sëani, maibi Jesusni si'a recoyo ro'tani, baguë bain ruinto, judío bain yo'ojën ba'iyete gare jo'cani senjoñe bayë mai. Ja'nca jo'cani senjojën, Jesús ai yo'oguë ba'ise'eru güina'ru ai yo'oye bayë mai, je'o bacuabi maire gu'aye yo'ojëna. ¹⁴Ën yija bain yo'ojën ba'iyë'ru yo'ojën ba'itoca, Riusu bainreba ba'iyë ti'anma'ñë mai, bacua huë'e jobo yua carajeija'ye sëani. Cristo'ga maire tëani baguë sëani, baguë naconi si'arën ba'ijën ba'ija'cua'ë mai. ¹⁵Ja'nca sëani, judío bain yo'ojën ba'iyë'ru jo'ya hua'na ziere Riusuna insiye beoye bañuni. Riusuni bojoto, Jesucristo zie jañuse'ere ro'tani, Riusuni bojoreba bojojën, baguë ta'yejeiye ba'iyete si'a jëja cani ahojën bañuni. ¹⁶Ja'nrebi, Riusuni bojojën, yequëcuan re'oyereba yo'ojën ba'ijë'n. Ja'an yo'oye huanë yemajën ba'ijë'n. Mësacua bonsere bonse beocuaana ro insini huo'huejëna, Riusubi ëñani ai bojoi.

¹⁷Mësacua jubë ëja bainbi guansejëna, Jaë'ë cajën, bacua caye'ru yo'ojë'n. Bacua'ga Riusu guanseni jo'case'eru mësacua ba'iyete ëñajën, Zupaibi tëteni bama'ñë cajën, mësacuan coca guanseyë. Bacua guanseyete te'e ruiñe yo'otoca, Riusuni bojojën sehuoye poreyë. Mësacuabi te'e ruiñe yo'oma'itoca, bacuabi mësacuare bënni senjoñete ëñani, Riusu bëñëte sa'ntijën ba'ija'cua'ë. Ja'nca sëani, bacuare achani, te'e ruiñe yo'ojën ba'ijë'n.

¹⁸Yureca, yë'ë, yë'ë gajecua, yëquënare uajën, Riusuni sencaijën ba'ijë'n. Gare gu'aye yo'oye beoye ba'ijën, te'e ruiñe yo'oye se'gare ro'tajëna, ja'nca sencaijën ba'ijë'n. ¹⁹Ja'nca si'a jëja yo'ojën ba'itoca, Riusubi yë'ëre conguë, yë'ëre quë'rë besa mësacuana ti'an güeseja'guë'bi.

Bendición y saludos finales

²⁰Ja'nca yë'ëre sencaijëna, yë'ë'ga mësacuare Riusuni sencaiguë ba'iyë. Mai ta'yejeiyereba Riusubi maire bojo recoyo bacuare re'huaye

masiguëbi mai Èjaguë Jesús zie jañuni tonse'ere ëñani, yë'ë coca cani jo'case'e'ru te'e ruiñe yo'ozu caguë, baguë Zin Jesusre go'ya rai güeseni, oveja jo'ya hua'na conni cuiraye'ru mai ta'yejeiyereba conni cuiraguëte baguëte re'huabi. ²¹Ja'nca re'huaguëna, mësacua ba'iyete sencaiguë ba'iyë yëquëna. Mësacua se'gabi baguë yëyete yo'oye ti'anmajëna, baguë ta'yejeiyereba yo'oni conja'guë cayë. Baguë yëyete ai re'oye yo'oye porecuare mësacuare re'huaja'guë cayë. Ja'nca re'huaguëbi yëquëna're'ga ja'nca re'huaguëna, baguë yëye se'gare ro'tajën, Jesucristobi conguëna, baguëni bojo güeseye yo'oye yëyë yëquëna. Ja'nca yëcuabi Cristo ta'yejeiyereba ba'iyete gare caraye beoye bojojën, cani achojën bañuni.

²²Yureca, yë'ë bain sanhuë, yë'ë yihuo coca toyani jo'case'e yua ai coca toyani jo'cama'isi'quë sëani, ya'jaye beoye achajën ye'yejën ba'ijë'ën. ²³Mai te'e bainguë Timoteore'ga quëayë yë'ë. Preso zeansi'quë ba'iguëna, baguëte etoreña. Ja'nca etasi'quëbi yë'ëna yureña raitoca, baguëbi conguëna, mësacuana ëñaguë saiyë yë'ë.

²⁴Mësacua ëja bain, mësacua gaje bain, si'acua Cristo bain jubëreba ba'icuanu saludacajë'ën. Cristo bain Italia yijabi raisi'cua'ga mësacuanu saludaye cahuë.

²⁵Mësacua jubë si'acuabi Cristo ta'yejeiye insise'ere conu bani, recoyo bojojën ba'ijë'ën, cayë yë'ë. Ja'nca raë'ë. Amén.